

Ročník 1988

Sbírka zákonů

Československá socialistická republika

ČESKÁ
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

SLOVENSKÁ
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

Částka 33

Vydána dne 29. září 1988

Cena Kč

OBSAH:

152. Vyhláška ministerstva zdravotnictví a sociálních věcí České socialistické republiky, kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon České národní rady o působnosti orgánů České socialistické republiky v sociálním zabezpečení

152

VYHLÁŠKA

ministerstva zdravotnictví a sociálních věcí České socialistické republiky

ze dne 8. září 1988,

kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon České národní rady o působnosti orgánů České socialistické republiky v sociálním zabezpečení

Ministerstvo zdravotnictví a sociálních věcí České socialistické republiky stanoví v dohodě s federálním ministerstvem práce a sociálních věcí, ostatními zúčastněnými ústředními orgány a s Českou odborovou radou a po projednání s Čes-

kým výborem Svazu družstevních rolníků podle § 177 odst. 4 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, a podle § 58 zákona České národní rady č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů České socialistické republiky v sociálním zabezpečení:

ČÁST PRVNÍ

SPRÁVNÍ KOMISE

DÍL PRVNÍ

POSUDKOVÁ KOMISE SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ

§ 1

(1) Jednání posudkové komise sociálního zabezpečení (dále jen „posudková komise“) musí být přítomen kromě předsedy nebo jeho zástupce, tajemníka a posudkového lékaře sociálního zabezpečení¹⁾ též lékař státní zdravotní správy a zástupce Revolučního odborového hnutí. Místo zástupce Revolučního odborového hnutí musí být na zasedání posudkové komise přítomni:

- a) zástupce Svazu družstevních rolníků, je-li účastníkem řízení člen jednotného zemědělského družstva nebo jednotlivě hospodářící rolník, popřípadě spolupracující člen rodiny,
- b) zástupce výrobního družstevnictví, je-li účastníkem řízení člen výrobního družstva,
- c) zástupce Československé lidové armády nebo Sboru národní bezpečnosti nebo Sboru nápravné výchovy České socialistické republiky při zjišťovacích lékařských prohlídkách invalidity (částečné invalidity) u příslušníků Československé lidové armády nebo Sboru národní bezpečnosti nebo Sboru nápravné výchovy České socialistické republiky. Při těchto prohlídkách musí být místo lékaře státní zdravotní správy přítomen lékař Československé lidové armády nebo Sboru národní bezpečnosti nebo Sboru nápravné výchovy České socialistické republiky,
- d) zástupce Českého svazu protifašistických bojovníků, je-li účastníkem řízení účastník odboje nebo pozůstalý manžel (manželka) po účastníku odboje.

(2) Projednává-li se v posudkové komisi zdravotní stav nezletilého občana, musí být přítomen jako lékař státní zdravotní správy dětský nebo dorostový lékař; při jednání o změněné pracovní schopnosti těchto občanů se za národní výbor účastní též pracovník pověřený péčí o občany se změněnou pracovní schopností.

§ 2

(1) K jednání posudkové komise je možno podle potřeby přizvat

- a) zástupce závodního výboru Revolučního odborového hnutí v organizaci, v níž účastník řízení je nebo naposledy byl pracovně činný, po-

případě zástupce vyššího orgánu Revolučního odborového hnutí,

- b) zástupce sociální komise jednotného zemědělského družstva nebo zástupce výrobního družstva, v němž družstevník je nebo naposledy byl pracovně činný, popřípadě zástupce okresního výboru Svazu družstevních rolníků, jde-li o rozhodování o lázeňské péči,
- c) zástupce organizace, u které účastník řízení je nebo naposledy byl pracovně činný,
- d) zástupce místního národního výboru, v jehož obvodu má účastník řízení trvalý pobyt,
- e) zástupce Svazu invalidů v České socialistické republice, popřípadě dalších společenských organizací,
- f) zástupce příslušného nápravně výchovného ústavu, jde-li o odsouzeného, který je ve výkonu trestu odnětí svobody nebo ústavu pro výkon vazby, jde-li o obviněného (obžalovaného), který je ve vazbě,
- g) ošetřujícího lékaře posuzovaného, je-li to nezbytné v zájmu posouzení zdravotního stavu účastníka řízení,
- h) lékaře, člena Českého svazu protifašistických bojovníků, je-li účastníkem řízení účastník odboje nebo pozůstalý manžel (manželka) po účastníku odboje,
- ch) jiné občany, od nichž lze očekávat, že přispějí k objasnění závažných okolností důležitých pro rozhodnutí posudkové komise.

(2) Zástupci orgánů a organizací uvedených v odstavci 1 a orgánů sociálního zabezpečení musí být k jednání posudkové komise přizváni. Jestliže tyto orgány (organizace) o to požádají. Rovněž musí být k jednání posudkové komise přizván, požádá-li o to, ošetřující lékař posuzovaného.

§ 3

Lékaři, kteří jsou členy posudkové komise, kontrolují správnost a úplnost zdravotnické dokumentace. Při jednání posudkové komise vyšetřují posuzovaného občana, a to v nepřítomnosti ostatních členů posudkové komise. Odpovídají za to, že posouzení občana bude v souladu se současnými poznatky lékařské vědy i s jednotnými zásadami posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pro účely sociálního zabezpečení.

§ 4

Posudkové komise zasedají ve zdravotnických zařízeních státní zdravotní správy, popřípadě v organizacích, které mají zdravotnická zařízení s po-

¹⁾ § 5 odst. 7 zákona ČNR č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů České socialistické republiky v sociálním zabezpečení.

třebným vybavením; mohou také zasedat na příslušných národních výborech.

§ 5

(1) Lékařské zprávy k jednání posudkové komise vyhotovuje ošetřující lékař posuzovaného občana; doplňující odborné lékařské zprávy pořizují odborní lékaři téže nemocnice s poliklinikou, kde je posuzovaný občan léčen, popřípadě je pořizují odborní lékaři příslušného zdravotnického zařízení vyššího stupně (nemocnice s poliklinikou II., popřípadě III. typu).

(2) Při posuzování nezletilého občana lékařskou zprávu k jednání posudkové komise vyhotovuje ošetřující dětský nebo dorostový lékař. Lékařskou zprávu přezkoumává a její správnost a úplnost ověřuje okresní, popřípadě krajský odborník pro dětské nebo dorostové lékařství.

(3) Jde-li o nemoc z povolání, vyhotovuje lékařskou zprávu pro jednání posudkové komise oddělení (klinika) nemocí z povolání příslušného zdravotnického zařízení.

(4) Při zjišťovacích lékařských prohlídkách invalidity (částečné invalidity) nebo změněné pracovní schopnosti předkládá zdravotnickou dokumentaci k jednání posudkové komise lékařská poradní komise příslušné nemocnice s poliklinikou (polikliniky) po přezkoumání a ověření správnosti a úplnosti této dokumentace.

(5) Posudkové komise mohou ke svému jednání užít i závěry jiných zdravotnických zařízení. Jejich údaje porovnají s výsledky vyšetření v místně příslušných zdravotnických zařízeních, přihlednou k výsledkům vyšetření posuzovaného občana během jednání posudkové komise a svůj výrok podloží těmi lékařskými nálezy, které lépe vystihují skutečný stav.

§ 6

(1) Okresní národní výbor vyžádá zdravotnickou dokumentaci pro jednání posudkové komise nejpozději do tří pracovních dnů po doručení žádosti o dávku nebo službu sociálního zabezpečení

(2) Státní zdravotní správa předkládá požadovanou podkladovou zdravotnickou dokumentaci k jednání posudkové komise po jejím ověření podle § 5 této vyhlášky

- a) do 14 kalendářních dnů ode dne, kdy byla žádost o zdravotnickou dokumentaci doručena zdravotnickému zařízení, popřípadě ode dne konzultace v řízení podle předpisů o přechodu z pracovní neschopnosti do invalidity (částečné invalidity),
- b) do 21 kalendářních dnů ode dne, kdy byla žádost o zdravotnickou dokumentaci doručena

na zdravotnickému zařízení v případech, kdy je nutné lékařskou zprávu doplnit dokladem o dalším odborném vyšetření.

(3) Posudková komise okresního národního výboru skutečně zjišťovací lékařskou prohlídku v řízení o dávku nebo službu sociálního zabezpečení do 14 kalendářních dnů ode dne, kdy národní výbor převzal správnou a úplnou podkladovou zdravotnickou dokumentaci.

§ 7

Jednání o lázeňské péči

(1) Okresní národní výbor rozhoduje o lázeňské péči svou posudkovou komisí na základě návrhu na lázeňskou péči (dále jen „návrh“).

(2) Před projednáváním návrhu v posudkové komisí posudkový lékař sociálního zabezpečení návrh přezkoumá a zajistí jeho správnost a úplnost.

(3) Posudková komise návrh projedná do 30 dnů od jeho doručení, popřípadě od jeho doplnění potřebnými údaji.

(4) Zjistí-li posudková komise, že návrhu nelze vyhovět, vydá rozhodnutí podle obecných předpisů o správním řízení.²⁾

(5) V ostatních případech posudková komise nejpozději do 10 dnů od projednání oznámí písemně účastníku řízení, že mu poskytne lázeňskou péči za předpokladu, že okresní národní výbor obdržel vhodný poukaz, a že lázeňskou péči odůvodňuje i pořadí zdravotní a jiné naléhavosti. V tomto oznámení účastníka řízení upozorní, že pokud nebude poukaz na lázeňskou péči přidělen do jednoho roku od doručení návrhu, může být lázeňská péče poskytnuta jen na základě nového návrhu. Pořadí zdravotní a jiné naléhavosti určí posudková komise.

DÍL DRUHÝ

DÁVKOVÁ KOMISE

§ 8

(1) Jednání dávkové komise musí být přítomen kromě předsedy nebo jeho zástupce též tajemník komise a zástupce Revolučního odborového hnutí. Místo zástupce Revolučního odborového hnutí musí být na zasedání dávkové komise přítomni:

- a) zástupce Svazu družstevních rolníků, je-li účastníkem řízení člen jednotného zemědělského družstva nebo jednotlivě hospodářící rolník, popřípadě spolupracující člen rodiny,
- b) zástupce výrobního družstevnictví, je-li účastníkem řízení člen výrobního družstva,

²⁾ § 54 zákona ČNR č. 114/1988 Sb.

c) zástupce Českého svazu protifašistických bojovníků, je-li účastníkem řízení účastník odboje nebo pozůstalý manžel (manželka) po účastníku odboje.

(2) Jestliže rozhodnutí dávkové komise závisí též na řešení otázek patřících do působnosti posudkové komise, je dávková komise vázána rozhodnutím, popřípadě posudkem posudkové komise.

§ 9

(1) Podle potřeby je možno k jednání dávkové komise přizvat:

a) zástupce závodního výboru Revolučního odborového hnutí organizace, ve které účastník řízení je nebo naposledy byl pracovně činný, popřípadě zástupce vyššího orgánu Revolučního odborového hnutí,

b) zástupce sociální komise jednotného zemědělského družstva nebo zástupce výrobního družstva, v němž družstevník je nebo naposledy byl pracovně činný,

c) zástupce organizace, u které účastník řízení je nebo naposledy byl pracovně činný,

d) zástupce místního národního výboru, v jehož obvodu má účastník řízení trvalý pobyt,

e) jiné občany, od nichž lze očekávat, že přispějí k objasnění závažných okolností důležitých pro rozhodnutí dávkové komise.

(2) Zástupci orgánů a organizací uvedených v odstavci 1 a zástupci orgánů sociálního zabezpečení musí být k jednání dávkové komise přizváni, jestliže tyto orgány (organizace) o to požádají.

DÍL TŘETÍ

KOMISE PÉČE O RODINU A DĚTI

§ 10

(1) Podle potřeby je možno k jednání komise péče o rodinu a děti přizvat:

a) rodiče dítěte, popřípadě jiné osoby odpovědné za jeho výchovu,

b) dítě, je-li na odpovídajícím stupni rozumového vývoje, spolu s rodiči nebo jinými osobami odpovědnými za jeho výchovu,

c) zástupce školy, kterou dítě navštěvuje, doma mládeže nebo internátu, ve kterém dítě má přechodný pobyt,

d) zástupce organizace, ve které se dítě připravuje na budoucí povolání nebo je pracovně činné,

e) dětského nebo dorostového lékaře,

f) zástupce společenských organizací,

g) informované pracovníky státních orgánů, zařízení, organizací nebo jednotlivé občany, je-li

to účelné k objasnění rozhodujících skutečností.

(2) Zástupci státních orgánů, škol, zařízení a organizací uvedených v odstavci 1 musí být k jednání přizváni, jestliže o to požádají.

ČÁST DRUHÁ

PODMÍNKY A ZPŮSOB POSKYTOVÁNÍ SOCIÁLNÍ PÉČE

Hlava první

Poskytování dávek a služeb sociální péče

DÍL PRVNÍ

PÉČE O RODINU A DĚTI

Poradenská a výchovná péče

§ 11

(1) Výchovu k manželství a odpovědnému rodičovství organizují a zabezpečují národní výbory svou kulturně, zdravotně a sociálně výchovnou činností. Místní národní výbory pověřené vedením matrik rozvíjejí tuto činnost též v souvislosti s přípravou snoubenců na uzavření manželství.

(2) Výchovu k manželství a odpovědnému rodičovství zabezpečují národní výbory též prostřednictvím svých komisí, aktivů, sborů pro občanské záležitosti a zařízení. Přitom spolupracují se socialistickými organizacemi.

§ 12

Poradenskou a výchovnou péči mládeži, snoubencům manželům, rodičům a jiným občanům v manželských a rodinných vztazích, v otázkách plánovaného rodičovství a náhradní rodinné péče poskytují národní výbory též prostřednictvím svých zařízení; zaměřují se zejména na manželství ohrožená rozvratem, na úpravu vzájemných vztahů rozvedených rodičů a jejich dětí, na péči rodičů o děti zdravotně postižené i na mezigenerační vztahy v rodinách.

§ 13

(1) Národní výbory poskytují nebo zprostředkují rodičům a jiným osobám odpovědným za výchovu dětí a těhotným ženám porady ve věcech výchovy a výživy dětí a v dalších otázkách týkajících se jejich rodinných a sociálních problémů.

(2) Národní výbory pořádají v rámci poradensko-výchovné péče přednášky a kurzy pro ženy a dívky zaměřené na řádnou péči o děti a besedy s budoucími osvojiteli a pěstouny, zaměřené na

přípravu k přijetí dítěte do jejich péče a k výkonu pěstounské péče.

(3) Národní výbory pořádají výchovně rekreační tábory pro děti z rodin, které řádně neplní své společenské funkce, a pro děti s poruchami v chování.

§ 14

Vyhledávání občanů, kteří potřebují sociální péči

(1) Národní výbory v součinnosti se státními orgány, školami, školskými a zdravotnickými zařízeními, socialistickými organizacemi a občanskými výbory vyhledávají rodiny s nezaopatřenými dětmi a osamělé těhotné ženy žijící v nepříznivých životních poměrech, které nemohou překonat bez pomoci společnosti. Zvláštní pozornost věnují rodinám s větším počtem dětí, neúplným rodinám, rodinám ohroženým a narušeným rozvratem a zejména dětem ohroženým nebo narušeným prostředím rodiny.

(2) Národní výbory působí na odstranění příčin i důsledků nepříznivých životních poměrů rodin a občanů uvedených v odstavci 1 dávkami a službami sociální péče.

(3) Nemůže-li místní národní výbor nebo městský národní výbor sám poskytnout dostatečnou pomoc dávkami nebo službami sociální péče nebo jinak sjednat nápravu, upozorní na tyto občany okresní národní výbor. Místní národní výbor oznámí okresnímu národnímu výboru zejména děti jejichž rodiče nebo jiní občané odpovědní za jejich výchovu a výživu závažným způsobem zanedbávají plnění svých povinností, popřípadě ohrožují nebo narušují jejich výchovu závažným způsobem.

§ 15

Výchovná opatření

(1) Zanedbávají-li rodiče nebo jiní občané odpovědní za výchovu dítěte své povinnosti, ohrožují-li nebo narušují-li sami nebo jiní občané příznivý vývoj dítěte, je-li chování dítěte závažné nebo nevytvářejí-li rodiče nebo jiní občané odpovědní za výchovu dítěte podle svých možností příznivé životní a řádné hygienické podmínky a podmínky pro výchovu a vzdělání odpovídající jeho schopnostem, zjistí místní národní výbor všechny okolnosti případu a projedná se zúčastněnými odstranění nedostatků ve výchovných poměrech dítěte.

(2) Nelze-li očekávat, že samo projednání povede k nápravě, a vyžaduje-li to zájem společnosti, místní národní výbor

a) v méně závažných případech napomene rodiče nebo jiné občany odpovědné za výchovu dí-

těte, podle stupně rozumového vývoje i dítě samotné, popřípadě občany, kteří ohrožují nebo narušují příznivý vývoj dítěte; přitom může požádat společenskou organizaci na pracovišti nebo v místě trvalého pobytu rodičů nebo jiných občanů odpovědných za výchovu dítěte, aby toto opatření vykonala,

- b) v závažnějších případech nebo když předchozí napomenutí bylo neúčinné, stanoví nad nezletilým dohled,
- c) uloží nezletilému přiměřené omezení, je-li třeba nezletilého chránit před škodlivými vlivy; zejména mu zakáže návštěvu podniků a zábav pro něj nevhodných nebo styk s občany, kteří mají nebo mohou mít nepříznivý vliv na jeho výchovu.

(3) Při výkonu dohledu místní národní výbor soustavně působí na nezletilého, rodiče nezletilého nebo jiné osoby odpovědné za jeho výchovu a sleduje, jak o nezletilého pečují a jak se nezletilý chová; v případě potřeby dá poňt okresnímu národnímu výboru k dalšímu opatření v zájmu řádné výchovy nezletilého. Přitom spolupracuje se školou, dětským nebo dorostovým lékařem, občanským výborem a se socialistickými organizacemi v místě trvalého pobytu nebo na pracovišti nezletilého.

(4) O uložení omezení nezletilému uvědomí místní národní výbor školu a občana, jehož vliv na nezletilého byl nepříznivý. O napomenutí, stanovení dohledu a uložení omezení nezletilému uvědomí též okresní národní výbor.

§ 16

Pokud je to nezbytné, učiní opatření uvedená v § 15 okresní národní výbor, zejména jde-li o případy zanedbání, ohrožení nebo narušení výchovy dětí, které měly za následek spáchání skutku, majícího znaky trestného činu nebo přečinu; přitom ustanovení § 15 platí přiměřeně.

§ 17

Ochrana dětí před škodlivými vlivy

Místní národní výbor dozírá zejména na to,

- a) aby se nezletilým nepodávaly nebo neprodávaly alkoholické nápoje nebo neprodávaly výrobky, jejichž prodej je nezletilým zakázán,
- b) aby se osoby mladší 15 let nezdržovaly bez doprovodu zletilých osob v zařízeních veřejného stravování nebo v jiných veřejných místnostech, kde se podávají alkoholické nápoje, pokud není příslušným národním výborem stanoveno jinak,
- c) aby pořadatelé filmových, divadelních představení a jiných obdobných podniků nedovolili účast nezletilých na představeních a podnicích pro ně nepřístupných.

§ 18

Pomoc dětem v naléhavých případech

V naléhavých případech poskytují místní národní výbory dětem okamžitou pomoc, a to zejména, ocitne-li se dítě v důsledku závažného onemocnění nebo úmrtí rodičů nebo jiných osob odpovědných za jeho výchovu náhle bez jakékoliv péče. Tuto pomoc poskytují místní národní výbory též, jestliže samo dítě vážně onemocní nebo jsou jinak jeho život nebo zdraví vážně ohroženy a rodiče nebo jiné osoby odpovědné za jeho výchovu mu pomoc neobstarají a nelze-li čekat až ve prospěch dítěte učiní opatření okresní národní výbor. Místní národní výbor uvědomí o svém opatření bezodkladně okresní národní výbor, aby zabezpečil úpravu poměrů dítěte.

Sociálně právní ochrana dětí a mládeže

§ 19

Podání a zprávy soudům a jiným státním orgánům

[1] Národní výbory předkládají soudům a jiným státním orgánům podání a zprávy ve věcech výchovy a výživy dětí a v trestním řízení proti mladistvým.³⁾

[2] Podání okresních národních výborů ve věcech zbavení nebo omezení rodičovských práv, nařízení ústavní nebo uložení ochranné výchovy, úpravy výchovy a výživy dítěte a podání v řízení, ve kterém okresní národní výbor dítě zastupuje, obsahuje též doporučení, jak má soud ve věci rozhodnout.

[3] Ve svých podáních a zprávách neuvádějí národní výbory zdroje informací získaných od jednotlivých občanů.

§ 20

Výkon opatrovnictví

[1] Dokud soud neustanoví opatrovníka dítěti tam, kde to stanoví zákon,⁴⁾ nebo dokud se ustanovený opatrovník neujme své funkce, činí okresní národní výbor v zájmu dítěte neodkladné úkony.

[2] Byl-li okresní národní výbor ustanoven opatrovníkem dítěte pro řízení, které se koná u jiného okresního soudu než příslušného podle místa trvalého pobytu dítěte, může požádat okresní národní výbor v místě soudního řízení o zastoupení dítěte při jednání. Dožádaný okresní národní vý-

bor je povinen dožádání vyhovět. To platí obdobně i v odvolacím řízení, nevyhradí-li si příslušný krajský národní výbor, že v určitých případech bude v odvolacím řízení opatrovníka zastupovat sám.

[3] Při účasti pracovníka dožadovaného okresního národního výboru při hlavním líčení a veřejném zasedání v trestním řízení proti mladistvému platí ustanovení odstavce 2 přiměřeně.

Náhradní rodinná péče o děti

§ 21

Předběžná opatření

[1] Okresní národní výbor rozhodne o okamžitém umístění dítěte⁵⁾ do péče nahrazující výchovu rodičů, jestliže se dítě ocitlo bez jakékoliv péče, například v důsledku úmrtí rodičů nebo jiných osob odpovědných za jeho výchovu, nebo v důsledku jiných závažných okolností předpokládajících dlouhodobý stav. O okamžitém umístění dítěte rozhodne též tehdy, jsou-li jeho život, zdraví nebo příznivý vývoj tak vážně ohroženy, že úprava poměrů dítěte nenesese odkladu.

[2] Okresní národní výbor své rozhodnutí bezprostředně vykoná odebráním dítěte z prostředí, ve kterém se nachází, a jeho předáním zařízení nebo osobám uvedeným v rozhodnutí.

[3] Okresní národní výbor o svém opatření neprodleně uvědomí příslušný soud s odůvodněným podnětem na úpravu výchovných poměrů dítěte.

§ 22

Ústavní výchova

[1] Okresní národní výbor podá soudu návrh nebo podnět na nařízení ústavní výchovy v případech, kdy se nedostatky v péči rodičů nebo jiných osob odpovědných za výchovu dítěte projeví vážnou mravní narušeností dítěte, nebo je-li dítě v dosavadním prostředí vážně ohroženo ve svém tělesném nebo duševním vývoji a jeho svěření do výchovy jiného občana se nejeví účelné nebo možné. Stejně postupuje okresní národní výbor tehdy, jestliže se dítě ocitlo bez jakékoliv řádné péče a není možno je svěřit do výchovy jiného občana.

[2] Jestliže soud nařídí ústavní výchovu, projedná okresní národní výbor s příslušným zařízením pro výkon ústavní výchovy přijetí dítěte a vyzve rodiče nebo jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte, aby dítě dopravili do příslušného zařízení, popřípadě s jejich souhlasem zabezpečí umístění

³⁾ § 8 odst. 1 trestního řádu.

§ 292 trestního řádu.

§ 128 občanského soudního řádu.

⁴⁾ § 78 a násl. zákona o rodině.

⁵⁾ § 46 zákona o rodině.

§ 19 odst. 1 písm. a) č. 1 zákona ČNR č. 114/1988 Sb.

dítěte v příslušném zařízení. Nepodrobí-li se rodiče nebo jiné osoby odpovědně za výchovu dítěte této výzvě, dá okresní národní výbor podnět soudu k výkonu rozhodnutí.

(3) Okresní národní výbor v součinnosti s místním národním výborem působí na zlepšení výchovných podmínek v rodinách dětí, u nichž se vykonává ústavní nebo ochranná výchova a sledují možnost návratu těchto dětí do jejich rodinného prostředí. Sleduje též v součinnosti se školami a školskými zařízeními další vývoj dětí po skončení jejich ústavní nebo ochranné výchovy.

§ 23

Děti v péči jiných občanů

Okresní národní výbor sám, popřípadě v součinnosti s místním národním výborem pravidelně sleduje tělesný a duševní vývoj dětí svěřených do výchovy jiných občanů než rodičů. Za tím účelem nejméně jednou za šest měsíců navštíví pověřený pracovník nebo funkcionář národního výboru rodinu, ve které dítě žije, a v případě potřeby poskytne nebo zprostředkuje občanům odpovědným za výchovu dítěte všestrannou pomoc a poradenskou péči.

§ 24

Zprostředkování osvojení

(1) Okresní národní výbor v součinnosti se zařízeními pro výkon ústavní výchovy a se zdravotnickými zařízeními vyhledává děti vhodné k osvojení a občany vhodné stát se osvojiteli a prověřuje, zda občané přicházející v úvahu jako osvojitelé, způsobem svého života zaručují, že dítě budou vychovávat k jeho prospěchu a v zájmu společnosti. Děti a vhodné občany oznamuje krajskému národnímu výboru.

(2) Krajský národní výbor v rámci organizování náhradní rodinné péče⁶⁾ vede přehled dětí vhodných k osvojení a přehled občanů vhodných stát se osvojiteli a působí ke zprostředkování vztahů mezi dětmi a občany, kteří se jeví nejvhodnějšími stát se jejich osvojiteli.

Péče o děti a mladistvé obtížně vychovatelné

§ 25

Obtížně vychovatelným je dítě nebo mladistvý, u kterého pro jeho mravní narušení soud nebo národní výbor stanovil dohled nebo uložil omezení nebo u něhož soud nařídil ústavní výchovu nebo uložil ochrannou výchovu, a to i v době po ukončení ústavní nebo ochranné výchovy. Obtížně vychovatelným je dítě, které se dopustilo skutku majícího znaky úmyslného trestného činu nebo

přečinu a jehož dosavadní výchova byla zanedbána; obtížně vychovatelným je také mladistvý pravomocně odsouzený pro úmyslný trestný čin nebo přečin, jehož dosavadní výchova byla zanedbána.

§ 26

Při péči o děti a mladistvé obtížně vychovatelné spolupracují okresní národní výbory se soudy, s dalšími státními orgány, se školskými zařízeními pro výkon ústavní výchovy a ochranné výchovy, s příslušnými dětskými nebo dorostovými lékaři, se socialistickými organizacemi, zejména orgány Revolučního odborového hnutí a Socialistického svazu mládeže. Cílem jejich spolupráce je ochrana dětí a mládeže před protispolečenskou činností a negativními vlivy. Dbají, aby se tyto děti a mladiství zapojili do přípravy na povolání, popřípadě uzavřeli vhodný pracovní poměr a byli zařazeni do pracovních kolektivů schopných spolupůsobit na jejich převýchovu. Působí též na společensky prospěšné využívání jejich volného času.

Pečovatelská služba

§ 27

(1) Národní výbory poskytují pečovatelskou službu dětem, jestliže rodiče nebo osoby odpovědné za jejich výchovu nemohou zabezpečit péči o děti pro vážné překážky.

(2) Pečovatelská služba se poskytuje v bytě rodičů nebo jiných osob odpovědných za výchovu dítěte nebo v bytě pracovníka pečovatelské služby nebo ve stanici pečovatelské služby pro děti

(3) Za vážné překážky se považují zejména:

- a) nemoc, rekonvalescence, lázeňská léčba, úmrtí nebo jiné náhlé odloučení jednoho nebo obou rodičů,
- b) porod, šestinedělí při péči o tři a více dětí předškolního věku,
- c) ve výjimečných případech nástup do práce osamělého rodiče nebo jiné osamělé osoby odpovědné za výchovu dítěte, protože již vyčerпали podporu při ošetřování člena rodiny.

§ 28

(1) Pečovatelskou službu poskytne národní výbor vždy v rodinách, ve kterých se současně narodily tři děti nebo v rozmezí dvou let opakovaně současně dvě děti, a to do dovršení dvou let věku dětí, nebo současně čtyři a více dětí, a to do dovršení tří let věku dětí.

(2) Pečovatelskou službu poskytne národní výbor i rodinám, ve kterých se trvale pečuje o di-

⁶⁾ § 25 zákona ČNR č. 114/1988 Sb.

tě, které je podle rozhodnutí nebo posudku příslušného orgánu sociálního zabezpečení dlouhodobě těžce zdravotně postižené a vyžaduje mimořádnou péči nebo mimořádnou péči zvlášť náročnou. Není-li jeden z rodičů z tohoto důvodu zaměstnán, poskytne se pečovatelská služba nejvýše 400 hodin ročně; do této doby se nezapočítává poskytování pečovatelské služby z jiných důvodů.

(3) Pečovatelskou službu mohou v případech uvedených v odstavcích 1 a 2 jako dobrovolní pracovníci pečovatelské služby vykonávat i občané, jejichž pomoc a ošetření se podle § 78 odst. 3 této vyhlášky za pečovatelskou službu nepokládá.

(4) Pečovatelská služba se poskytuje za úhradu podle přílohy č. 1 této vyhlášky; úkony, kterými jsou zajišťovány nezbytné životní potřeby, se poskytují bezplatně. Sociálně potřebným rodinám s nezaopatřenými dětmi a rodinám, ve kterých se narodily současně tři nebo více dětí nebo opakovaně v rozmezí dvou let současně dvě děti, se poskytuje pečovatelská služba bezplatně.

§ 29

Aktivní péče o rodinu a děti

K plnění stanovených úkolů v péči o rodinu a děti může zřídit místní národní výbor aktivní péče o rodinu a děti z řad svých poslanců a dobrovolných spolupracovníků, především členů společenských organizací. Místní národní výbor ve střediskové obci a městský národní výbor zřizuje tento aktiv, pokud nezřídil komisi péče o rodinu a děti.

§ 30

Důvěrníci péče o děti

(1) Okresní národní výbor může zřídit k plnění některých úkolů v péči o rodinu a děti sbor důvěrníků péče o děti. Za členy tohoto sboru jmenuje občany, jejichž vztah k socialistické společnosti, osobní vlastnosti, způsob života, vztah k dětem, schopnost na ně výchovně působit, poskytují záruku, že budou svědomitě a podnětně plnit svěřené úkoly.

(2) Důvěrníci péče o děti vyhledávají děti ohrožené nebo narušené prostředím vlastní rodiny, sledují, jak rodiny plní své společenské funkce, a působí při výkonu dohledu. Plní též jiné úkoly, které jim okresní národní výbor při péči o rodinu a děti uloží.

(3) Okresní národní výbor vydá důvěrníkovi péče o děti průkaz o jmenování, který ho opravňuje též k doзору podle § 17 této vyhlášky.

Peněžité a věcné dávky

§ 31

Peněžité a věcné dávky rodičům nezaopatřených dětí a těhotným ženám

(1) Peněžité a věcné dávky poskytují národní výbory sociálně potřebným rodičům pečujícím o nezaopatřené děti, zejména rodinám s větším počtem dětí, osamělým rodičům a osamělým těhotným ženám. Nezaopatřenému dítěti lze peněžité dávky poskytnout jen, nelze-li jeho potřeby uspokojit příspěvkem na výživu.

(2) Na zabezpečení výživy nebo na úhradu nákladů jiných životních potřeb, které se pravidelně opakují, popřípadě na úhradu zvýšených nákladů spojených s dietním stravováním, se poskytují opakující se peněžité dávky. Opakující se peněžitou dávkou se doplňuje příjem rodiče (těhotné ženy) zpravidla na částku potřebnou k zajištění výživy a ostatních osobních potřeb a podílu společných nákladů na domácnost.⁷⁾ Při prokazatelně vyšších životních potřebách spojených například s bydlením, vedením domácnosti při omezených schopnostech, lze poskytnout opakující se peněžitou dávkou i v částce vyšší. Peněžité dávky se poskytnou v nižší částce nebo se neposkytnou, jestliže rodiče řádně nepečují o děti, nedbají na plnění jejich povinné školní docházky a způsobem svého života neposkytují záruku řádné výchovy svých dětí.

(3) Na úhradu jednorázových mimořádných výdajů se poskytují jednorázové peněžité a věcné dávky. Jako věcné dávky se poskytují zejména předměty potřebné k uspokojování základních životních potřeb, především ošacení a vybavení domácnosti. Jednorázové peněžité a věcné dávky se poskytnou též k úhradě zvýšených výdajů na potřeby dětí spojené zejména s jejich zájmovou činností, s vybavením na letní tábory, na lyžařské cvičkové kursy, na lázeňskou léčbu. Jednorázové peněžité dávky lze poskytnout též při přechodu domácnosti na jiný zdroj energie, s výjimkou nafty.

(4) Jednorázové peněžité dávky se poskytují do výše 10 000 Kčs. Věcné dávky se poskytují do výše 5000 Kčs; ve výjimečných případech do výše 10 000 Kčs.

(5) Poskytnutí jednotlivých dávek podle odstavců 1 a 2 se navzájem nevylučuje.

§ 32

Peněžité dávky rodičům, kterým se současně narodily tři nebo více dětí

(1) Rodičům, kterým se současně narodily tři nebo více dětí, poskytují národní výbory jednorázové peněžité dávky, a to na každé dítě, které se

⁷⁾ § 140 vyhlášky FMPSV č. 149/1988 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení.

dožilo 28 dnů, vkladní knížku na jméno dítěte se základním vkladem ve výši 3000 Kčs. Tyto dávky se poskytou i tehdy, dožijí-li se věku 28 dnů jen dvě z těchto dětí. Podmínka sociální potřebnosti se v těchto případech pokládá za splněnou.

(2) Jednorázové peněžité dávky v rozsahu a za podmínek uvedených v odstavci 1 se poskytou též rodičům, kterým se opakovaně v rozmezí dvou let současně narodily další dvě děti.

(3) Národní výbor může poskytnout pomoc rodičům podle odstavců 1 a 2 i věcnou dávkou, je-li to účelné.

Další účelové peněžité a věcné dávky

§ 33

Peněžitý příspěvek pro děti v pěstounské péči

(1) Okresní národní výbor může poskytnout pěstounům při převzetí svěřeného dítěte, popřípadě občanům, kteří se se souhlasem příslušných orgánů ujali dítěte, které jim má být svěřeno do pěstounské péče, jednorázový peněžitý příspěvek na pořízení základního vybavení dítěte, a to do výše 2000 Kčs u dětí předškolního věku, a do výše 3000 Kčs u ostatních dětí. Ve stejné výši se poskytne jednorázový peněžitý příspěvek též opatrovníkovi, který převzal dítě do své péče, popřípadě občanovi, kterému bylo dítě svěřeno předběžným opatřením⁸⁾ a má být ustanoven jeho opatrovníkem. Jednorázový peněžitý příspěvek poskytne okresní národní výbor vždy, jde-li o dítě, které dosud žilo v zařízení pro výkon ústavní výchovy.

(2) Dítěti, které do uzavření manželství žilo ve společné domácnosti s pěstounem nebo s opatrovníkem, popřípadě s občanem, který byl do dosažení zletilosti jeho pěstounem nebo opatrovníkem, poskytne okresní národní výbor při uzavření manželství jednorázový peněžitý příspěvek ve výši 5000 Kčs k úhradě výdajů spojených s vybavením domácnosti za podmínky, že tomuto dítěti náležel ke dni uzavření manželství příspěvek na úhradu jeho potřeb.⁹⁾ Okresní národní výbor může poskytnout jednorázový peněžitý příspěvek do výše 5000 Kčs i tehdy, nesplňuje-li dítě podmínku výplaty příspěvku ke dni uzavření manželství.

§ 34

Peněžitý příspěvek na úhradu za užívání bytu nezaopatřeného osiřelého dítěte

Nezaopatřenému osiřelému dítěti žijícímu

v náhradní péči, popřípadě zletilému nezaopatřenému osiřelému dítěti, které se připravuje na povolání, na které přešlo právo osobního užívání bytu,¹⁰⁾ poskytuje okresní národní výbor opakující se peněžitý příspěvek na úhradu za užívání bytu a služby s tím spojené, nemá-li vlastní postačující příjem. Opakující se peněžitý příspěvek se poskytuje ve výši úhrady za užívání bytu a služby s tím spojené snížené o částku, o kterou příjem dítěte včetně přídavků na děti (výchovného) převyšuje částku potřebnou k zajištění výživy a ostatních osobních potřeb a podíl společných nákladů na domácnost.⁷⁾ Tento příspěvek lze poskytnout ve výši potřebné k úhradě dluhu, který nezaopatřenému osiřelému dítěti již vznikl.

§ 35

Zvláštní peněžitý příspěvek a věcná dávka

Občanům, kteří se podrobili lékařskému zákroku podle zvláštních předpisů v zájmu zdravé populace a k překonání nepříznivých životních poměrů rodiny, může poskytnout okresní národní výbor jednorázový peněžitý příspěvek nebo i věcnou dávku podle § 31 odst. 4 této vyhlášky, a to do jednoho roku po provedení lékařského zákroku.

§ 36

Odměna pěstouna, je-li jím prarodič dítěte

Jestliže je pěstounem dítěte rodič otce nebo matky dítěte (prarodič), pokládají se za případy hodné zvláštního zřetele, kdy je možno přiznat odměnu za výkon pěstounské péče, zejména ty, je-li čistý měsíční příjem pěstouna nižší než 2800 Kčs, a jde-li o manželskou dvojici, nižší než 4000 Kčs. Tyto částky se zvyšují o 1200 Kčs na každou osobu, která je na tohoto pěstouna odkázána výživou. Za případ hodný zvláštního zřetele se mimoto pokládá péče o dítě, které je dlouhodobě těžce zdravotně postižené a vyžaduje mimořádnou péči nebo mimořádnou péči zvláště náročnou.

§ 37

Pomoc dětem, které nejsou občany Československé socialistické republiky

Dětem, které nejsou občany Československé socialistické republiky, poskytují národní výbory dávky a služby, jestliže jim hrozí vážná újma na životě, zdraví nebo řádné výchově do doby, než v jejich prospěch učiní opatření orgán státu, je-li to hoř jsou občany.

⁸⁾ § 46 zákona o rodině.

⁹⁾ § 5 zákona č. 50/1973 Sb., o pěstounské péči.

¹⁰⁾ § 179 a 181 občanského zákoníku.

DÍL DRUHÝ

PÉČE O TĚŽCE ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÉ
OBČANY A STARÉ OBČANY

§ 38

Národní výbory v součinnosti zejména se zdravotnickými zařízeními, společenskými organizacemi a občanskými výbory vyhledávají těžce zdravotně postižené občany a staré občany žijící v nepříznivých poměrech, které nemohou sami překonat.

§ 39

Mimořádné výhody pro těžce zdravotně
postižené občany

(1) Občanům s těžkým tělesným, smyslovým nebo mentálním postižením, které podstatně omezuje jejich pohybovou nebo orientační schopnost, uvedeným v příloze č. 2 této vyhlášky, se podle druhu a stupně postižení poskytují mimořádné výhody I., II. a III. stupně podle přílohy č. 3 této vyhlášky.

(2) Okresní národní výbor vykládá průkaz opravňující občana k mimořádným výhodám, s vyznačením, o jaký stupeň výhod se jedná

Jednorázové peněžité a věcné dávky

§ 40

(1) Jednorázové peněžité dávky poskytují národní výbory těžce zdravotně postiženým občanům a sterým občanům, kteří jsou sociálně potřební, na úhradu mimořádných nutných nákladů, které nemohou uhradit ze svých běžných příjmů

(2) Jednorázové peněžité dávky se poskytují také těžce zdravotně postiženým občanům a starým občanům, kteří jsou umístěni v ústavu sociální péče, psychiatrické léčebně nebo léčebně pro dlouhodobě nemocné, na úhradu závazků krátkodobé povahy, které nemohou tyto občany uhradit ze svých prostředků.

(3) Věcné dávky poskytují národní výbory sociálně potřebným těžce zdravotně postiženým občanům a starým občanům k uspokojování jejich běžných životních potřeb, které si občany pro svůj zdravotní stav, věk nebo osamělost nemohou zabezpečit sami.

(4) Za věcné dávky se považuje zabezpečení namáhavějších pracovních úkonů nutných k provozu a údržbě domácnosti, popřípadě poskytnutí předmětů k uspokojování životních potřeb.

Jednorázové účelové peněžité
dávky

§ 41

Jednorázové příspěvky na opatření zvláštních
pomůcek

(1) Nevidomým a prakticky nevidomým ob-

čanům se poskytují příspěvky na pomůcky, které jim umožňují získávat informace nebo styk s okolím prostřednictvím hmatových nebo sluchových vjemů, popřípadě prostřednictvím zbytků zraku, a dále příspěvky na zakoupení vodícího psa

(2) Sluchově postiženým občanům se poskytují příspěvky na pomůcky, které kompenzují ztrátu sluchu, jestliže je neposkytuje ani nepropůjčuje státní zdravotní správa, a které přispívají k sociální adaptaci a sluchové, řečové a psychické rehabilitaci.

(3) Národní výbor může příspěvek na pomůcky uvedené v odstavcích 1 a 2 poskytnout jen s podmínkou, že žadatel předem uzavře dohodu s národním výborem o vrácení příspěvku nebo jeho poměrné části v případě, že některá z uvedených pomůcek se stane vlastnictvím jiného občana před uplynutím pěti let od poskytnutí příspěvku. Příspěvek se nevymáhá, jestliže občan, kterému byl poskytnut, zemře.

(4) Občanům, kterým státní zdravotní správa zapůjčila vozík pro invalidy, může národní výbor poskytnout příspěvek na zakoupení druhého mechanického vozíku pro invalidy.

(5) Výše příspěvku podle odstavců 1 a 2 se určí s přihlédnutím k příjmům a rodinným a majetkovým poměrům občana, a to zpravidla do poloviny kupní ceny pomůcky; v případech hodných zvláštního zřetele může být poskytnuta vyšší částka, a to až do plné kupní ceny pomůcky. Výše příspěvku podle odstavce 4 se určí nejvýše do poloviny kupní ceny.

(6) Občanovi, který potřebuje ortopedickou obuv, lze poskytnout na její zhotovení příspěvek zpravidla v plné výši úhrady požadované od občana.

(7) Příspěvek nevidomému na zakoupení vodícího psa se poskytuje v plné výši včetně nákladů spojených s jeho výcvikem a odevzdáním nevidomému. Občan, který vodícího psa již nepotřebuje, je povinen bezplatně odevzdat psa Svazu invalidů v České socialistické republice.

§ 42

Příspěvek na úpravu bytu

(1) Občanům s těžkými vadami nosného nebo pohybového ústrojí omezujícími ve značném rozsahu jejich pohyblivost a občanům nevidomým poskytují národní výbory příspěvek na úpravu bytu. Ve výjimečných případech lze příspěvek poskytnout i na výstavbu nebo úpravu rodinného domku.

(2) Pro účely přiznání příspěvku na úpravu bytu se považují za těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí zdravotní postižení uvedená v příloze č. 4 písm. a) až g) této vyhlášky.

(3) Rozsah úprav se určí se zřetelem na závažnost a druh zdravotního postižení občana.

[4] Výše příspěvku se určí se zřetelem na příjmy a majetkové poměry občana a jeho rodiny, a to až do výše 70 % prokázaných nákladů, účtovaných socialistickými organizacemi nebo občany poskytujícími věcná plnění a výkony na základě povolení národního výboru, za materiál a práce spojené s nezbytnými výdaji, včetně projektových prací, do výše 30 000 Kčs.

[5] Příspěvek na úpravu bytu poskytne národní výbor jen tehdy, zaváže-li se žadatel písemně předem, že vrátí příspěvek nebo jeho poměrnou část v případě, že byt vymění, prodá nebo dojde-li k jiné změně užívání nebo vlastnického práva k bytu před uplynutím 10 let od jeho poskytnutí. Vrácení příspěvku nebo jeho poměrné části národní výbor nepožaduje, jestliže jeho výše nepřesáhla 5000 Kčs.

[6] V případě, že plánované úpravy se neuskuteční v plném rozsahu podle schválené projektové dokumentace, je občan povinen poměrnou část vyplaceného příspěvku vrátit, pokud přesahuje 70 % skutečně vynaložených nákladů.

[7] Za podmínek uvedených v odstavcích 1 až 6 je možné příspěvek na úpravu bytu poskytnout i rodičům nebo osobám, kterým bylo dítě svěřeno do péče rozhodnutím příslušného orgánu, jde-li o dítě starší tři let, které je postiženo těžkou vadou nosného nebo pohybového ústrojí nebo nevidomé.

§ 43

Příspěvky na zakoupení a na celkovou opravu motorového vozidla

[1] Občanu s těžkými vadami nosného nebo pohybového ústrojí, který je odkázán na individuální dopravu, může národní výbor poskytnout příspěvek na zakoupení motorového vozidla s podmínkou, že je bude tento občan používat ke své dopravě; předpokladem poskytnutí tohoto příspěvku je, že ani potřebný občan ani jeho manžel (manželka), druh (družka) žijící s ním ve společné domácnosti nevlastní motorové vozidlo, s výjimkou jednostopého vozidla. V případě, že oba manželé jsou občany s těžkými vadami nosného nebo pohybového ústrojí odkázanými na individuální dopravu, je možné ve výjimečných případech poskytnout příspěvek každému z nich za předpokladu, že motorové vozidlo využívají soustavně na dopravu do zaměstnání. Podmínka společné domácnosti se nevyžaduje v případě, že individuální dopravu občana s těžkými vadami nosného nebo pohybového ústrojí může zabezpečit jen osoba blízka.¹¹⁾

[2] Příspěvek je možné přiznat i občanovi s těžkými vadami nosného nebo pohybového ústrojí, který nemá způsobilost řídit motorové vozidlo.

[3] Pro účely přiznání příspěvku na zakoupení motorového vozidla se za těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí považují zdravotní postižení uvedená v příloze č. 4 písm. a) až g) této vyhlášky.

[4] Občanu s těžkou vadou nosného nebo pohybového ústrojí, který je pracovně činný nebo který se připravuje na budoucí povolání předepsaným výcvikem nebo studiem, poskytne národní výbor příspěvek ve výši 15 000 Kčs za předpokladu, že motorové vozidlo využívá v souvislosti s touto činností. Je-li to odůvodněné vzhledem k ceně motorového vozidla a k příjmům a majetkovým poměrům tohoto občana a jeho rodiny, může národní výbor zvýšit příspěvek až o 15 000 Kčs.

[5] Občanu s těžkou vadou nosného nebo pohybového ústrojí, který však nesplňuje podmínky uvedené v odstavci 4, může národní výbor poskytnout příspěvek až do výše 15 000 Kčs.

[6] Příspěvek až do výše 15 000 Kčs lze poskytnout také rodičům a jiným osobám odpovědným za výchovu dítěte¹²⁾ tříletého a staršího, které je postiženo těžkou vadou nosného nebo pohybového ústrojí, zejména potřebuje-li dítě motorové vozidlo k pravidelné dopravě do školy nebo na léčebnou rehabilitaci nebo z jiných zdravotních důvodů potvrzených odborným lékařem.

[7] Příspěvek na zakoupení motorového vozidla občanu s těžkou vadou nosného nebo pohybového ústrojí poskytne národní výbor jen tehdy, zaváže-li se žadatel písemně předem, že vrátí příspěvek nebo jeho poměrnou část v případě, že motorové vozidlo se stane vlastnictvím jiného před uplynutím pěti let od poskytnutí příspěvku. Příspěvek se nevymáhá, jestliže občan, kterému byl poskytnut, zemře do pěti let ode dne jeho přiznání.

[8] Místo příspěvku na zakoupení motorového vozidla lze poskytnout příspěvek na celkovou opravu motorového vozidla¹³⁾ za podmínky, že od jeho zakoupení uplynulo pět let. Výjimečně lze poskytnout příspěvek na celkovou opravu motorového vozidla i před uplynutím lhůty pět let, je-li prokázáno, že taková oprava je nevyhnutelná a že poškození motorového vozidla nezavinil držitel motorového vozidla.

[9] Úhrn poskytnutých příspěvků na zakoupení a celkovou opravu motorového vozidla v období 10 let nesmí přesáhnout částku 60 000 Kčs za podmínek uvedených v odstavci 4, a 30 000 Kčs za podmínek uvedených v odstavcích 5 a 6. Příspěvek se poskytne jen za předpokladu, že vozidlo opravila socialistická organizace oprávněná poskytovat tyto služby nebo občan poskytující věcná plnění a výkony na základě povolení národního výboru.

¹¹⁾ § 8 vyhlášky FMPSV č. 149/1988 Sb.

¹²⁾ § 45 a 78 zákona o rodině.

¹³⁾ ČSN 30 033.

(10) Občanu s těžkou vadou nosného nebo pohybového ústrojí, který sám řídí motorové vozidlo a pro své trvalé zdravotní postižení nezbytně potřebuje zvláštní úpravu řízení, národní výbor poskytne příspěvek v plné výši ceny takovéto úpravy. Přiznání tohoto příspěvku není podmíněno poskytnutím příspěvku na zakoupení motorového vozidla. Přiznání příspěvku podmiňuje zdravotní postižení uvedená v příloze č. 4 této vyhlášky. Ustanovení odstavce 7 platí obdobně.

§ 44

Příspěvek na topnou naftu a zakoupení topných těles a dalších spotřebičů

(1) Těžce zdravotně postiženým občanům a starým občanům, kteří jsou sociálně potřební, poskytují národní výbory příspěvek na nákup topné nafty do výše 2500 Kčs, v případě, že mají zavedeno vytápění bytu topnou naftou a vzhledem k vyššímu věku nebo zdravotnímu stavu není možné požadovat, aby přešli na jiný způsob vytápění bytu; občanům, jimž věk nebo zdravotní stav umožňuje, aby si obstarali jiný způsob vytápění bytu se poskytne jednorázový peněžitý příspěvek na zakoupení topných těles do výše 2500 Kčs.

(2) Občanům uvedeným v odstavci 1 se poskytne při přechodu jejich domácnosti z používání propan-butanového plynu na jiný zdroj energie, kromě topné nafty, jednorázový peněžitý příspěvek na zakoupení vytápěcích těles a dalších spotřebičů do výše 2500 Kčs.

§ 45

Příspěvek na zřízení a změnu připojení telefonní účastnické stanice

Sociálně potřebným těžce zdravotně postiženým občanům, kterým byly poskytnuty mimořádné výhody III. stupně, nebo občanům, kteří jsou poživateli zvýšení důchodu pro bezmocnost, poskytují národní výbory

- a) příspěvek na zřízení účastnické telefonní stanice až do výše jedné čtvrtiny jednorázové sazby, a to až do výše 500 Kčs,
- b) příspěvek při přeměně jejich účastnické stanice se skupinovým připojením na stanici se samostatným nebo podvojným připojením, a to až do výše 500 Kčs.

§ 46

Poskytování dávek při odchodu ze zařízení sociální péče

(1) Okresní národní výbory mohou svěřencům ústavů pro tělesně postiženou mládež, ústa-

vů pro tělesně postiženou mládež s přidruženým mentálním postižením a ústavů pro tělesně postiženou mládež s více vadami a občanům se změněnou pracovní schopností, kteří absolvovali přípravu pro pracovní uplatnění ve výchovných střediscích a zařízeních pro občany se změněnou pracovní schopností, poskytnout jednorázové peněžitě příspěvky a věcné dávky při odchodu ze zařízení sociální péče. Podmínkou je, že jejich úspory nepřesahují 5000 Kčs a nikdo k nim nemá vyživovací povinnost nebo ji neplní

(2) Jednorázový peněžitý příspěvek se poskytuje ve výši 5000 Kčs a slouží k nákupu věcí každodenní potřeby a k vybavení domácnosti. Ve výjimečných případech lze tento příspěvek poskytnout až do výše 10 000 Kčs. Místo jednorázového peněžitého příspěvku lze poskytnout věcné dávky.

(3) Jednorázový peněžitý příspěvek nebo věcnou dávku je možno poskytnout již jeder měsíc před odchodem svěřence nebo účastníka přípravy pro pracovní uplatnění ze zařízení sociální péče. Poskytne je národní výbor, v jehož obvodu se zařízení sociální péče nachází.

Opakující se peněžitě dávky

§ 47

Příspěvek na dietní stravování

(1) Sociálně potřebným občanům postiženým chorobou, která vyžaduje dietní stravování, zejména občanům nemocným aktivní tuberkulózou, úplavicí cukrovou nebo postiženým jiným onemocněním vyžadujícím nákladné dietní stravování, poskytuje národní výbor opakující se příspěvek na úhradu zvýšených nákladů na stravování. Příspěvek se poskytuje na žádost občana doloženou lékařskou zprávou, popřípadě na návrh příslušného zdravotnického zařízení. Výše příspěvku se určí tak, aby nemocný měl zajištěnou výživu a ostatní osobní potřeby v částce zohledňující zvýšené náklady na dietní stravování a úhradu nákladů na domácnost.¹⁴⁾

(2) Příspěvek se neposkytuje nemocným, kteří jsou v léčebném zařízení státní zdravotní správy, v ústavu sociální péče s celoročním pobytém, popřípadě v jiném obdobném zařízení, ve kterém je potřebná výživa zajištěna v rámci ústavního zaopatření.

§ 48

Příspěvky pro účastníky odboje a pozůstalé manžele (manželky) po účastnících odboje

Účastníkům odboje¹⁵⁾ a pozůstalým man-

¹⁴⁾ § 140 odst. 2 a 4 vyhlášky FMPSV č. 149/1988 Sb.

¹⁵⁾ Zákon č. 255/1946 Sb., o příslušnících československé armády v zahraničí a o některých jiných účastnících národního boje za osvobození.

želům (manželkám) po nich je možné přiznat se zřetelem na jejich zvláštní zásluhy o rozvoj socialistické společnosti nebo společenskou angažovanost příspěvek až do výše 200 Kčs měsíčně tak aby tento příspěvek s čistým příjmem účastníka odboje, pozůstalého manžela (manželky) po nich nepřesáhl částku 1650 Kčs měsíčně u jednotlivce a 2100 Kčs u dvojice. Tyto částky je možné překročit v případě, když se účastníkovi odboje, pozůstalému manželovi (manželce) po něm nebo dvojici, přiznává příspěvek z titulu dietního stravování a úhrady nákladů spojených s užíváním bytu. Příspěvek za zvláštní zásluhy je možné přiznat jen na základě doporučení okresního výboru Českého svazu protifašistických bojovníků. Výplata příspěvku za zvláštní zásluhy se ponechá účastníkům odboje a pozůstalým manželům (manželkám) po nich i v případě, že jsou umístěni v ústavu sociální péče.

§ 49

Příspěvek na úhradu za užívání bytu

(1) Sociálně potřebnému občanu (manželské dvojici), který užívá byt odpovídající jeho potřebám, je možné přiznat příspěvek na úhradu za užívání bytu a služby s užíváním bytu spojené. Sociálně potřebnému občanu 80letému a staršímu lze poskytnout příspěvek i na úhradu za užívání většího bytu, než odpovídá jeho potřebám.

(2) Občanům s těžkými vadami nosného nebo pohybového ústrojí, které jsou uvedeny v příloze č. 4 písm. a) až g) této vyhlášky, a nevidomým občanům, kteří užívají bezbariérový byt, poskytne národní výbor opakující se peněžitý příspěvek ve výši rozdílu mezi běžnou úhradou za užívání bytu a úhradou zvýšenou z důvodu bezbariérovosti; sociální potřeba se nezkoumá.

(3) Sociálně potřebným obyvatelům domovů-penziónů pro důchodce je možné poskytovat příspěvek na úhradu nákladů, popřípadě jejich částí za ubytování.

§ 50

Příspěvek při péči o blízkou a jinou osobu

(1) Stane-li se sociálně potřebným občan z toho důvodu, že přerušil nebo ukončil zaměstnání, popřípadě občan po ukončení přípravy na povolání nenastoupí do zaměstnání z důvodu péče o zletilou blízkou osobu, která je převážně nebo úplně bezmocná nebo starší 85 let, může mu národní výbor poskytnout příspěvek. Přitom se nezkoumá, zda si občan může zajistit potřebné prostředky vlastní prací nebo zda mají vůči němu manžel (manželka) nebo děti vyživovací povinnost.

(2) Příspěvek je možné přiznat i osobám, kte-

ré přerušily nebo ukončily zaměstnání z důvodu péče o blízkou osobu ještě v době její nezletilosti.

(3) Příspěvek podle odstavců 1 a 2 je možné poskytnout měsíčně do výše důchodu, který je jediným zdrojem příjmu,¹⁶⁾ za předpokladu, že občan pečuje o jednu blízkou osobu.

(4) Občanu, který přerušil nebo ukončil zaměstnání podle odstavců 1 a 2, aby pečoval o dvě blízké osoby, se poskytne měsíčně příspěvek do výše důchodu, který je jediným zdrojem příjmu u manželské dvojice.¹⁶⁾

(5) Příspěvek lze poskytnout i občanům, kteří za podmínek uvedených v odstavcích 1 až 4 pečují o jiné než blízké osoby za předpokladu, že žijí ve společné domácnosti.

§ 51

Příspěvek na složité ortopedické pomůcky

Občanům používajícím složité ortopedické pomůcky, kteří jsou soustavně pracovně činní nebo se připravují na pracovní uplatnění nebo vykonávají soustavnou veřejnou činnost, mohou národní výbory poskytovat příspěvek na zvýšené výdaje související s používáním těchto pomůcek, a to až do výše 300 Kčs měsíčně. Podmínka sociální potřeby se nezkoumá.

§ 52

Příspěvek nevidomým občanům

(1) Nevidomým občanům, kteří jsou soustavně pracovně činní nebo se připravují na pracovní uplatnění soustavným výcvikem nebo studiem, nebo kteří jsou poživateli srotčího důchodu, se poskytne příspěvek do výše 300 Kčs měsíčně. Příspěvek se neposkytne, pokud nevidomý občan je poživatelem invalidního důchodu nebo pobírá-li příspěvek k přídatkům na děti (výchovnému). Dále se neposkytne, jestliže nevidomý občan pobírá příspěvek po dobu přípravy na pracovní uplatnění nebo jestliže se mu po dobu přípravy poskytují bezplatně ubytování a strava.

(2) Nevidomému vlastníku vodícího psa je možné poskytnout příspěvek na krmivo pro tohoto psa, a to do výše 300 Kčs měsíčně.

§ 53

Příspěvek na provoz telefonní účastnické stanice

(1) Sociálně potřebným těžce zdravotně postiženým občanům nebo občanům 70letým a starším, kteří žijí osaměle, mohou národní výbory poskytovat příspěvek do výše plné úhrady základní měsíční sazby za používání telefonní stanice.

¹⁶⁾ § 54 odst. 1 a 2 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení.

(2) Ostatním těžce zdravotně postiženým občanům, kteří nejsou sociálně potřební, mohou národní výbory poskytovat příspěvek na základní měsíční sazbu za používání telefonní stanice, jsou-li starší 70 let, žijí osamocení a pro věk nebo nemoc nemohou vycházet z bytu a telefon potřebují na zabezpečení lékařské nebo jiné pomoci.

§ 54

Příspěvek na společné stravování

Příspěvek na společné stravování se sociálně potřebným těžce zdravotně postiženým občanům a starým občanům poskytuje až do výše 10 Kčs na jeden oběd. V mimořádných případech, nelze-li stravování zajistit za tuto cenu, lze příspěvek zvýšit až o 15 %.

§ 55

Příspěvek na provoz motorových vozidel a příspěvek na úhradu pojistného

(1) Těžce zdravotně postiženým občanům uvedeným v příloze č. 3 této vyhlášky, kterým byly přiznány mimořádné výhody II. nebo III. stupně a kteří jsou držiteli motorových vozidel, poskytne národní výbor příspěvek na provoz motorového vozidla a příspěvek na úhradu pojistného zákonného pojištění odpovědnosti za škody způsobené provozem motorových vozidel, používali je držitel soustavně pro svou potřebu.

(2) Příspěvek podle odstavce 1 lze poskytnout též manželu (manželce) nebo dítěti, výjimečně i jiné blízké osobě¹⁾ držitele motorového vozidla, pokud jim byly přiznány mimořádné výhody II. nebo III. stupně a motorové vozidlo je používáno soustavně k její dopravě. Příspěvek lze přiznat s přihlédnutím k příjmu a majetkovým poměrům držitele motorového vozidla a jeho rodiny i tehdy, jestliže z celkového počtu ujetých kilometrů připadá rozhodující část na dopravu dítěte, zejména na pravidelnou dopravu do internátní školy s týdenním provozem nebo do ústavu sociální péče pro zdravotně postiženou mládež. Ve výjimečných případech lze příspěvek poskytnout i tehdy, je-li držitelem motorového vozidla soustavně využíváno k dopravě občana, jemuž byly přiznány mimořádné výhody II. nebo III. stupně, jiná osoba.

(3) Pokud byly přiznány mimořádné výhody II. nebo III. stupně oběma manželům nebo jednomu z rodičů a dítěti, je možné výjimečně poskytnout příspěvek každému z nich, pokud motorové vozidlo používají na dopravu do zaměstnání nebo na dopravu dítěte.

(4) Nepoužívá-li občan motorové vozidlo, na jehož provoz byly příspěvky přiznány, po dobu

delší než tři měsíce, je povinen ohlásit tuto skutečnost neprodleně národnímu výboru, který mu příspěvek poskytne.

(5) Národní výbor příspěvek, popřípadě jeho zvýšení upraví nebo odejme, zjistí-li, že se změnily skutečnosti, za nichž byl příspěvek, popřípadě jeho zvýšení přiznáno. Snížení nebo odnětí příspěvku na úhradu pojistného je však možné provést s účinností až od 1. ledna následujícího kalendářního roku.

(6) Občanům, kterým byly přiznány mimořádné výhody III. stupně, se poskytují příspěvky v nejvyšší výměře podle přílohy č. 5 této vyhlášky.

(7) Občanům, kterým byly přiznány mimořádné výhody II. stupně, se poskytují příspěvky ve výši jedné poloviny částek uvedených v příloze č. 5 této vyhlášky.

(8) Občanům uvedeným v odstavci 1, kteří prokáží, že ze závažných důvodů ujedou více než 6000 km ročně, může být příspěvek podle odstavce 6 zvýšen až na dvojnásobek.

(9) Pokud se přiznává zvýšení příspěvku podle odstavce 8, za každých započatých 300 km njetých nad 6000 km se příspěvek zvýší o 5 % až do dvojnásobku příspěvku uvedeného v příloze č. 5 této vyhlášky.

§ 56

Další opakující se peněžité dávky

Opakující se peněžité dávky lze poskytovat i jiným sociálně potřebným těžce zdravotně postiženým občanům a starým občanům, pokud je jejich poskytování odůvodněno mimořádnými potřebami.

Služby sociální péče

§ 57

Pečovatelská služba

(1) Pečovatelskou službu poskytují národní výbory těžce zdravotně postiženým občanům a starým občanům, kteří nejsou schopni si sami obstarat nutné práce v domácnosti a další životní potřeby nebo kteří pro nepříznivý zdravotní stav potřebují ošetření jinou osobou, pokud jim potřebnou péči neposkytují rodinní příslušníci.

(2) Pečovatelská služba se poskytuje občanům v jejich domácnostech včetně domácností v domech s pečovatelskou službou, v zařízeních pečovatelské služby (§ 128 této vyhlášky), popřípadě v domácnostech dobrovolných pracovníků pečovatelské služby v pracovní době v pracovních

dnech. Pokud nelze zajistit pomoc jinak, poskytně se pečovatelská služba i v noci a ve dnech pracovního klidu.

(3) Pečovatelská služba se poskytuje za plnou nebo částečnou úhradu podle přílohy č. 1 této vyhlášky s přihlédnutím k věku, zdravotnímu stavu, příjmu a majetkovým poměrům občana a jeho rodinných příslušníků. Přihlíží se též k pravidelným výdajům na výživu, ostatní osobní potřeby a náklady na domácnost.⁷⁾ Úkony pečovatelské služby, kterými jsou zabezpečovány nezbytné životní potřeby, se poskytují bezplatně.

14) Pečovatelská služba se poskytuje bezplatně sociálně potřebným občanům, účastníkům odboje a pozůstalým manželům (manželkám) po účastnících odboje 70letým a starším. Ve zvlášť odůvodněných případech s přihlédnutím k zdravotnímu stavu nebo sociálním poměrům lze poskytnout pečovatelskou službu bezplatně účastníkům odboje a pozůstalým manželům (manželkám) po účastnících odboje, kteří nedosáhli věku 70 let.

§ 58

Společné stravování

(1) Národní výbory zabezpečují těžce zdravotně postiženým občanům a starým občanům společné stravování v závodních a dietních jídelnách, v jídelnách jednotných zemědělských družstev, v zařízeních veřejného stravování, v samostatných jídelnách s vlastní kuchyní pro důchodce, v ústavech sociální péče a klubech důchodců, popřípadě v jiných prostorách k tomu určených.

(2) Národní výbory zabezpečují a organizují společné stravování na základě písemných dohod uzavřených s organizacemi zabezpečujícími výrobu jídel. V těchto dohodách se zakotví konkrétní podmínky realizace této služby včetně způsobu úhrady za ni.

§ 59

Kulturní a rekreační péče

(1) Účast na kulturním a společenském životě zabezpečují národní výbory těžce zdravotně postiženým občanům a starým občanům zejména tím, že zřizují kluby důchodců, umožňují návštěvy divadelních a filmových představení, koncertů, výstav a jiných kulturních a sportovních akcí za snížené vstupné nebo bezplatně.

(2) Národní výbory zabezpečují těžce zdravotně postiženým občanům a starým občanům, kteří jsou poživateli důchodu a nejsou pracovními, rekreační zájezdy a jedno a dvou týdně rekreační Z rodinných příslušníků lze poskytnout rekreaci jen nepracující manželce (manželovi, družce, družce) poživatele důchodu, popřípadě jeho dítěti,

(3) Od účastníků rekreace, kteří nejsou sociálně potřební, je možné požadovat částečnou nebo plnou úhradu za rekreaci podle přílohy č. 6 této vyhlášky s přihlédnutím k výši příjmu, rodinným a majetkovým poměrům.

(4) Výdaje na dopravu hradí účastníci rekreace z vlastních prostředků. Ve výjimečných případech mohou národní výbory na tyto výdaje přispět z prostředků sociální péče.

(5) Úhrada nákladů za rekreační pobyty (zájezdy) organizované národními výbory se nepožaduje od účastníka odboje a pozůstalého manžela (manželky) po účastníku odboje v případě, že jsou sociálně potřební nebo starší 70 let. Ve zvlášť odůvodněných případech s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu, příjmu a majetkovým poměrům nemusí národní výbor úhradu požadovat, jestliže jde o účastníka odboje nebo pozůstalého manžela (manželku) po účastníku odboje, kteří nedosáhli věku 70 let.

§ 60

Národní výbory při rozhodování o poskytování dávek a služeb sociální péče přihlížejí k tomu, zda jde o účastníka odboje nebo pozůstalého manžela (manželku) po účastníku odboje.

Koordinovaná péče o děti a mladistvé postižené na zdraví

§ 61

(1) Okresní národní výbory zařazují děti a mladistvé do evidence na základě hlášení okresního pediatra, vedoucího dorostového lékaře v okrese a pracovníků orgánů a zařízení školství, zdravotnictví a sociálních věcí.

(2) V evidenci jsou vedeni děti a mladiství ve věku od jednoho roku do 18 let, kteří pro své mentální, tělesné nebo smyslové postižení vyžadují trvalou nebo dlouhodobou komplexní koordinovanou zdravotní, sociální a výchovně vzdělávací péči.

(3) Do evidence se zařazují také děti a mladiství s lehčími zdravotními postiženími, jestliže jim rodina není schopna zajistit potřebnou péči.

§ 62

(1) Okresní národní výbor koordinuje péči o děti a mladistvé postižené na zdraví prostřednictvím komise pro koordinovanou péči o děti a mladistvé postižené na zdraví.

(2) Péče o dítě zařazené do evidence se poskytuje v komisi pro koordinovanou péči o děti a mladistvé postižené na zdraví podle potřeby a závažnosti jeho zdravotního postižení, nejméně jednou za tři roky.

(3) Krajský národní výbor koordinuje péči o děti a mládež postižené na zdraví prostřednictvím komise pro koordinovanou péči o děti a mládež postižené na zdraví.

(4) Krajský národní výbor a okresní národní výbor se podílejí na zabezpečování rekreace rodin s mentálně postiženými dětmi, zejména na výběru dětí z hlediska jejich zdravotního stavu a spolupracují se závodním výborem Revolučního odborového hnutí v organizacích, ve kterých rodiče těchto dětí pracují.

DÍL TŘETÍ

PÉČE O OBČANY, KTERÍ POTŘEBUJÍ ZVLÁŠTNÍ POMOC

§ 63

Péče o občany, kteří žijí v mimořádně obtížných poměrech

(1) Místní národní výbory a městské národní výbory pomáhají občanům, kteří v důsledku návyků pramenících z odlišného způsobu života v minulosti, žijí v mimořádně obtížných poměrech, při zvyšování jejich životní úrovně, zejména při zařazení do trvalého pracovního poměru, při zvýšení úrovně hygieny a kultury bydlení a životního prostředí, při péči o výživu, předškolní a školní výchovu dětí, poskytování zdravotnických služeb těmto občanům, při vytváření podmínek pro společensky prospěšné využití jejich volného času, při jejich kulturním rozvoji a postupné společenské integraci.

(2) Národní výbory ve spolupráci s ostatními státními orgány a socialistickými organizacemi organizují a koordinují péči o občany uvedené v odstavci 1 ve svých územních obvodech.

Výchovná a poradenská péče

§ 64

(1) Místní národní výbory ve střediskových obcích, městské národní výbory a okresní národní výbory poskytují občanům uvedeným v § 63 odst. 1 výchovnou a poradenskou péči při řešení sociálních problémů a při překonávání zaostalých forem způsobu života.

(2) Místní národní výbory se podílejí na výchovné péči o tyto občany, sledují život těchto rodin a pomáhají jim řešit jejich sociální problémy.

(3) Okresní národní výbory organizují občanům uvedeným v § 63 odst. 1 odbornou výchovnou a poradenskou péči při řešení jejich složitých sociálních problémů.

§ 65

(1) Okresní národní výbory pořádají letní rekreačně výchovné tábory pro výchovně zanedbané děti občanů uvedených v § 63 odst. 1 v době hlavních školních prázdnin s cílem, aby tyto děti získaly základní sociální, zdravotní a kulturní návyky a doplnily si mezery ve výchově a vzdělání.

(2) Okresní národní výbory, popřípadě městské národní výbory první a druhé kategorie pořádají pro výchovně zanedbanou dospívající mládež sociálně zdravotní a jiné kurzy s cílem upevnit jejich sociální, zdravotní a kulturní návyky, připravit je na život v rodině a společnosti a zařadit je do pracovního procesu.

(3) Místní národní výbory se podílejí na pořádání letních rekreačně výchovných táborů a sociálně zdravotních kursů zejména tím, že pomáhají při výběru dětí a mládeže a spolupůsobí při zabezpečování jejich účasti.

§ 66

Peněžité a věcné dávky

(1) Sociálně potřebným občanům uvedeným v § 63 odst. 1 se poskytují věcné dávky zaměřené zejména ke zvýšení úrovně bydlení, vedení domácností, k umístění dětí do jeslí, mateřských škol a školních družin, k vybavení dětí a mládeže do letních rekreačně výchovných táborů a sociálně zdravotních kursů a v naléhavých případech k uspokojování základních životních potřeb.

(2) V naléhavých a odůvodněných případech, jestliže není vhodné poskytnout věcnou dávku, lze poskytnout jednorázovou peněžitou dávku jako výpomoc v mimořádných, zpravidla dočasných situacích.

(3) Podmínka sociální potřebnosti v rodinách s třemi a více nezaopatřenými dětmi se nezkoumá při poskytování

- a) základního osobního vybavení účastníků letních rekreačně výchovných táborů, sociálně zdravotních kursů, zařízení pro občany, kteří potřebují zvláštní pomoc, škol v přírodě, pionýrských táborů, internátních zařízení pro žáky středních odborných učilišť,
- b) úhrady nákladů za svačiny a obědy v předškolních a školských zařízeních.

DÍL ČTVRTÝ

PÉČE O OBČANY SPOLEČENSKY
NEPŘÍZPUSOBENÉ

§ 67

Okruh osob

Sociální péči je možno poskytovat zejména:

- a) občanům propuštěným z výkonu trestu odnětí svobody,
- b) občanům propuštěným z protialkoholního nebo jiného obdobného léčení nebo občanům, kterým se uvedené léčení poskytuje ambulantně,
- c) občanům žijícím způsobem života nedůstojným občana socialistické společnosti,
- d) občanům propuštěným ze školských zařízení pro výkon ochranné výchovy po dosažení zletilosti.

§ 68

Výchovná a poradenská péče

Národní výbory působí výchovně na občany společensky nepřizpůsobené a poskytují jim poradenskou péči k překonání obtížných životních poměrů a pomáhají jim řešit sociální důsledky jejich společenské nepřizpůsobenosti a vytvářet u nich aktivní vztah k práci a ke společnosti.

§ 69

Pomoc při pracovním umístění

Okresní národní výbory poskytují občanům společensky nepřizpůsobeným pomoc při pracovním uplatnění spočívající zpravidla ve vyhledávání pracovního místa vhodného zejména z hlediska výchovného ovlivňování těchto občanů; zároveň sledují změny jejich pracovního umístění, hodnotí důvody těchto změn a činí opatření k zamezení nežádoucí fluktuace těchto občanů.

§ 70

Pomoc při zajišťování ubytování

Národní výbory poskytují společensky nepřizpůsobeným občanům pomoc při zajištění ubytování. Není-li možno zajistit ubytování jinak, může zajistit národní výbor ubytování v zařízení pro občany společensky nepřizpůsobené nebo dohodne ubytování v podnikové ubytovně organizace, u níž občan společensky nepřizpůsobený pracuje.

§ 71

Peněžité a věcné dávky

Okresní národní výbory mohou poskytnout peněžité a věcné dávky k zabezpečení životních potřeb občana společensky nepřizpůsobeného. Pe-

něžité a věcné dávky se poskytují do výše 200 Kčs, ve výjimečných případech lze tyto dávky poskytnout až do výše 1000 Kčs.

§ 72

Péče o občany propuštěné z výkonu trestu

Občanům společensky nepřizpůsobeným, kteří jsou ve výkonu trestu odnětí svobody a nejsou schopni práce pro stáří nebo invaliditu nebo jsou občany se změněnou pracovní schopností zabezpečují okresní národní výbory příslušné podle místa výkonu trestu již před jejich propuštěním na základě hlášení příslušného nápravně výchovného ústavu, přiznání dávek nebo služeb sociálního zabezpečení. Občanům starým nebo pro svůj zdravotní stav vyžadujícím soustavnou péči, pokud nemají příbuzné, kteří se o ně postarají, zabezpečují přijetí do ústavu sociální péče přímo z výkonu trestu odnětí svobody.

§ 73

Spolupráce s jinými orgány a organizacemi

Při výkonu péče o společensky nepřizpůsobené občany spolupracují národní výbory se zdravotnickými zařízeními, s orgány činnými v trestním řízení, s nápravně výchovnými ústavy a socialistickými organizacemi.

§ 74

Povinnosti organizací

Organizace zaměstnávající občany společensky nepřizpůsobené jsou zejména povinny

- a) vést evidenci těchto občanů a hlásit okresnímu národnímu výboru neprodleně změny v jejich pracovním umístění a rozvázání pracovního poměru s nimi,
- b) dbát o zařazování těchto občanů do pracovních kolektivů zaručujících odpovídající výchovné působení,
- c) pověřovat odpovědné pracovníky, aby poskytli potřebnou pomoc těmto občanům při jejich pracovním uplatnění, a sledovali jejich pracovní výsledky a společenské zapojení a popřípadě zřizovat pro tyto účely aktiv pro nápravně výchovnou činnost,
- d) podle možností poskytovat těmto občanům na požádání okresního národního výboru ubytování v podnikových ubytovnách.

§ 75

Dobrovolní spolupracovníci

K zajištění péče o společensky nepřizpůsobené občany mohou zřizovat místní národní výbory a okresní národní výbory aktivity dobrovolných spolupracovníků.

DÍL PÁTÝ

POSKYTOVÁNÍ BEZÚROČNÝCH PŮJČEK
A PEČOVATELSKÁ SLUŽBA

Bezúročné půjčky

§ 76

(1) Okresní národní výbory mohou poskytovat bezúročné půjčky občanům, kteří se přechodně ocitli v nepříznivých životních poměrech a které mohou pomocí půjčky překonat, aniž by tím bylo ohroženo uspokojování jejich životních potřeb a nemohou získat půjčku od České státní spořitelny nebo z fondu kulturních a sociálních potřeb.

(2) Po právní moci rozhodnutí o půjčce okresní národní výbor uzavře s občanem písemnou smlouvu¹⁷⁾ obsahující též ujednání o lhůtách splatnosti a výši splátek. Bez uzavření této smlouvy není rozhodnutí vykonatelné.

§ 77

(1) Půjčku v hotovosti lze žadatel poskytnout nejvýše do 1000 Kčs s tím, že se ve smlouvě zaváže splatit ji do jednoho roku.

(2) Půjčku účelově vázanou mohou okresní národní výbory poskytnout žadateli nejvýše do 5000 Kčs s tím, že se ve smlouvě zaváže splácet ji nejpozději do tří let od jejího poskytnutí a splatit ji do pěti let od její výplaty.

(3) Půjčku účelově vázanou převede okresní národní výbor na účet pobočky České státní spořitelny místně příslušné podle trvalého pobytu občana.

Pečovatelská služba

§ 78

(1) Národní výbory zabezpečují pečovatelskou službu ve svých územních celcích členěných na okrsky prostřednictvím pracovníků a dobrovolných pracovníků pečovatelské služby.

(2) Poskytuje-li se pečovatelská služba za úhradu, použije se k úhradě především zvýšení důchodu pro bezmocnost.

(3) Pomoc a ošetření, které poskytují potřebnému občanovi jeho manžel (manželka, druh, družka), rodiče, syn, dcera a u pečovatelské služby pro rodiny s dětmi prarodiče dětí, nelze považovat za pečovatelskou službu.

(4) Pečovatelská služba se neposkytuje při karanténě nařízené pro podezření z nákazy přenosnou chorobou a při onemocnění touto chorobou.

(5) Motorová vozidla pečovatelské služby jsou součástí vozového parku okresního ústavu sociálních služeb, popřípadě příslušného národního výboru a jsou používána výlučně pro účely pečovatelské služby.

§ 79

Dobrovolní pracovníci pečovatelské služby

(1) Dobrovolní pracovníci pečovatelské služby nejsou k národnímu výboru v pracovním poměru; vztahují se však na ně ustanovení zákoníku práce o náhradě škody při pracovních úrazech,¹⁸⁾ předpisy o nemocenském pojištění¹⁹⁾ a o cestovních náhradách.²⁰⁾

(2) Dobrovolným pracovníkům pečovatelské služby poskytují národní výbory odměnu; její výše se stanoví podle rozsahu a obtížnosti úkonů v rámci stanoveného rozpětí částek za jednotlivé úkony pečovatelské služby uvedených v příloze č. 1 této vyhlášky. Takto vypočtená měsíční odměna se zvyšuje o 15 až 30 % s přihlédnutím ke kvalitě a náročnosti poskytovaných úkonů; nesmí však v kalendářním měsíci přesahovat 2100 Kčs. Do této částky se nezahrnují odměny za noční služby, příplatek za úkony vykonávané ve dnech pracovního klidu a příplatek za pečovatelskou službu u bacilonosičů.

Hlava druhá

Zařízení sociální péče

DÍL PRVNÍ

ÚSTAVY SOCIÁLNÍ PÉČE

§ 80

Druhy ústavů sociální péče

(1) Pro poskytování ústavní sociální péče národní výbory zřizují ústavy sociální péče (dále jen „ústavy“):

- a) ústavy pro tělesně postiženou mládež,
- b) ústavy pro tělesně postiženou mládež s přidruženým mentálním postižením,
- c) ústavy pro tělesně postiženou mládež s více vadami,
- d) ústavy pro mentálně postiženou mládež,
- e) ústavy pro tělesně postižené dospělé občany,
- f) ústavy pro tělesně postižené dospělé občany s přidruženým mentálním postižením,
- g) ústavy pro tělesně postižené dospělé občany s více vadami,
- h) ústavy pro smyslově postižené dospělé občany,

¹⁷⁾ § 341 občanského zákoníku.

¹⁸⁾ § 190 až 203 zákoníku práce.

§ 44 odst. 3 nařízení vlády ČSSR č. 54/1975 Sb., kterým se provádí zákoník práce.

¹⁹⁾ Vyhláška ÚRO č. 165/1979 Sb., o nemocenském pojištění některých pracovníků a o poskytování dávek nemocenského pojištění občanům ve zvláštních případech, ve znění vyhlášky č. 155/1983 Sb. a vyhlášky č. 135/1984 Sb.

²⁰⁾ Vyhláška FMPSV č. 33/1984 Sb., o cestovních náhradách, ve znění vyhlášky č. 81/1988 Sb.

ch) ústavy pro mentálně postižené dospělé občany,

1) domovy důchodců,

2) domovy penziony pro důchodce.

(2) Organizací ústavu upravuje organizační řád, který vydává národní výbor, jenž ústav spravuje. Pokud okresní národní výbor začlení ústav do okresního ústavu sociálních služeb, upravuje organizací ústavu organizační řád okresního ústavu sociálních služeb.

(3) V ústavěch uvedených v odstavci 1 písm. a) až i) mohou být zřízena samostatná oddělení pro denní a týdenní pobyt. Ústavy uvedené v odstavci 1 písm. a) až ch) mohou národní výbory zřídit i jako samostatné ústavy pro denní a týdenní pobyt.

(4) V ústavěch pro mentálně postiženou mládež může krajský národní výbor zřídit samostatné diagnostické oddělení, popřípadě vyčlenit ústav pro mládež jen pro diagnostické účely.

§ 81

Ústavy pro tělesně postiženou mládež

Ústavy pro tělesně postiženou mládež jsou určeny pro děti a mládež ve věku od tří let do ukončení povinné školní docházky a v případě potřeby další přípravy na povolání do ukončení přípravy na povolání, u nichž těžký stupeň tělesné vady neumožňuje nebo podstatně ztěžuje normální způsob výchovy, vzdělání a přípravy na povolání. Podle možností ústavu lze přijímat i děti a mládež s trvalými lehčími tělesnými vadami, jestliže nelze zabezpečit potřebnou rehabilitaci v prostředí, v němž žijí. V těchto ústavěch se též vykonává ústavní nebo ochranná výchova tělesně postižené mládeže.

§ 82

Ústavy pro tělesně postiženou mládež s přidruženým mentálním postižením

Ústavy pro tělesně postiženou mládež s přidruženým mentálním postižením jsou určeny pro děti a mládež ve věku od tří let do ukončení povinné školní docházky a jestliže se připravují na povolání, do ukončení této přípravy na povolání, jsou-li vedle tělesné vady postiženy též mentálním postižením lehčího stupně, které však nevylučuje vzdělávání ve zvláštní, popřípadě pomocné škole. V těchto ústavěch se též vykonává ústavní nebo ochranná výchova tělesně postižené mládeže s přidruženým mentálním postižením.

§ 83

Ústavy pro tělesně postiženou mládež s více vadami

Ústavy pro tělesně postiženou mládež s více

vadami jsou určeny pro děti a mládež ve věku od tří let do ukončení povinné školní docházky, jestliže jsou vedle tělesné vady postiženy též smyslovými vadami a popřípadě mentálním postižením lehčího stupně, které však nevylučuje vzdělávání ve zvláštní, popřípadě pomocné škole. V těchto ústavěch se též vykonává ústavní nebo ochranná výchova tělesně postižené mládeže s více vadami.

§ 84

Ústavy pro mentálně postiženou mládež

(1) Ústavy pro mentálně postiženou mládež jsou určeny pro děti a mládež ve věku od tří do 26 let, jejichž rozumové schopnosti jsou tak nízké úrovně, že je nelze vzdělávat ani v pomocných školách. Přijímají se i ti, kteří jsou postiženi též tělesnou nebo smyslovou vadou. V těchto ústavěch se též vykonává ústavní nebo ochranná výchova mentálně postižené mládeže.

(2) Do ústavů pro mentálně postiženou mládež nelze přijímat děti a mládež, jejichž opožděný rozumový vývoj je následkem výchovné zanedbanosti nebo u nichž dochází k akutním projevům psychických poruch ohrožujících okolí.

(3) Diagnostické oddělení v ústavěch pro mentálně postiženou mládež nebo ústav pro mentálně postiženou mládež vyčleněný pro diagnostické účely se zřizuje pro zabezpečování speciálně pedagogické, psychologické, lékařské a sociální diagnostiky. Do těchto oddělení nebo ústavů se přijímají zejména mentálně postižené děti a mládež před umístěním do ústavů.

§ 85

Péče v ústavěch pro mládež

(1) Příprava pro život v ústavěch pro tělesně postiženou mládež a v ústavěch pro tělesně postiženou mládež s přidruženým mentálním postižením zahrnuje

- a) předškolní výchovu pro děti ve věku od tří do šesti let zajišťovanou v mateřských školách při ústavu.
- b) školní vzdělání zajišťované ve školách při ústavu nebo mimo ústav,
- c) mimoškolní a mimopracovní výchovu organizovanou ve výchovných skupinách s přihlédnutím k věku a schopnostem svěřenců; v jedné skupině může být zařazeno nejvýše 12 svěřenců, při plavání nejvýše šest svěřenců,
- d) přípravu na povolání, uskutečňovanou ve středních školách nebo zvláštních odborných učilištích nebo ve střediscích praktického vyučování při ústavu nebo mimo ústav.

(2) Ústav nejpozději šest měsíců před předpokládaným ukončením přípravy na povolání na

středních školách, zvláštních odborných učilištích nebo středisech praktického vyučování upozorní okresní národní výbor podle místa trvalého pobytu svěřence na tuto skutečnost, aby bylo možno včas pro absolventa zajistit vhodné pracovní uplatnění.

(3) V ústavěch pro tělesně postiženou mládež s více vadami se poskytuje péče uvedená v odstavci 1 písm. a) až c) a závěik k jednoduchým pracím přiměřený k zdravotnímu stavu mladistvého

(4) Výchova mentálně postižených svěřenců ve věku do 16 let se organizuje ve výchovných skupinách ustavených podle jejich mentální úrovně s přihlédnutím k fyzické vyspělosti. V těchto výchovných skupinách může být zařazeno nejvýše 12 svěřenců. Počet svěřenců ve výchovných skupinách mentálně postižených svěřenců starších 16 let se řídí potřebou zajištění řádné výchovy a nesmí být vyšší než 15 svěřenců. Při kulturních, rekreačních a sportovních akcích může být zařazeno do výchovné skupiny nejvýše 10 svěřenců, při plavání, bruslení a lyžování nejvýše šest svěřenců. Ve výchovných skupinách na diagnostickém oddělení a na oddělení pro výkon ochranné výchovy může být zařazeno nejvýše 10 svěřenců.

§ 86

Ústavy pro dospělé občany tělesně postižené

Ústavy pro dospělé občany tělesně postižené jsou určeny pro občany s těžkými tělesnými vadami, kteří ukončili povinnou školní docházku a nemohou se pro své těžké tělesné postižení připravovat na povolání nebo kteří ukončili přípravu na povolání a potřebují ústavní zaopatření, protože jim nelze potřebnou péči zajistit v dosavadním prostředí. Občané, kteří jsou postiženi též mentálním postižením těžšího stupně, se do těchto ústavů nepřijímají.

§ 87

Ústavy pro tělesně postižené dospělé občany s přidruženým mentálním postižením

Ústavy pro tělesně postižené dospělé občany s přidruženým mentálním postižením jsou určeny pro občany, kteří ukončili povinnou školní docházku a nemohou se pro své zdravotní postižení připravovat na povolání nebo kteří ukončili přípravu na povolání, jestliže jsou vedle těžké tělesné vady postiženi též mentálním postižením lehčího stupně.

§ 88

Ústavy pro tělesně postižené dospělé občany s více vadami

Ústavy pro tělesně postižené dospělé občany s více vadami jsou určeny pro občany, kteří ukon-

čili povinnou školní docházku a nemohou se pro své zdravotní postižení připravovat na povolání, jestliže jsou vedle těžké tělesné vady postiženi též smyslovými vadami a popřípadě mentálním postižením lehčího stupně.

§ 89

Ústavy pro dospělé občany smyslově postižené

Ústavy pro dospělé občany smyslově postižené jsou určeny pro občany, kteří ukončili povinnou školní docházku a nemohou se pro své zdravotní postižení připravovat na povolání, jestliže jsou postiženi úplnou nebo praktickou slepotou, hluchotou nebo hluchoněmostí, jsou-li odkázáni na ústavní péči, protože jim nelze zajistit potřebnou péči v dosavadním prostředí.

§ 90

Ústavy pro dospělé občany mentálně postižené

Ústavy pro dospělé občany mentálně postižené jsou určeny pro občany ve věku od 26 let postižené mentálním postižením těžšího stupně a pro občany postižené vedle mentálního postižení těžšího stupně též tělesnou nebo smyslovou vadou, kteří potřebují ústavní péči, nikoliv však léčebnou péči v lůžkovém zdravotnickém zařízení. Občané postižení mentálním postižením lehčího stupně mohou být do ústavu přijati jen tehdy, jestliže potřebují nezbytně ústavní péči.

§ 91

Domovy důchodců

Domovy důchodců jsou určeny především pro staré občany, kteří dosáhli věku rozhodného pro přiznání starobního důchodu a kteří pro trvalé změny zdravotního stavu potřebují komplexní péči, jež jim nemůže být zajištěna členy jejich rodiny ani pečovatelskou službou nebo jinými službami sociální péče, a dále pro staré občany, kteří toto umístění nezbytně potřebují z jiných vážných důvodů. Nemohou však být přijati občané, jejichž zdravotní stav vyžaduje léčení a ošetřování v lůžkovém zdravotnickém zařízení.

§ 92

Domovy-penzióny pro důchodce

(1) Domovy-penzióny pro důchodce jsou určeny pro staré občany, kteří dosáhli věku rozhodného pro přiznání starobního důchodu a jejichž celkový zdravotní stav je takový, že nepotřebují komplexní péči, za předpokladu, že jim budou poskytnuty služby potřebné vzhledem k jejich věku a zdravotnímu stavu.

(2) Do domovů-penziónů pro důchodce se přijímají občané,

a) jejichž zdravotní stav a věk umožňuje vést po-

měrně samostatný život ve vhodných podmínkách a nepotřebují umístění v ústavu s celoročním pobytem,

b) nejsou-li soustavně zaměstnáni v pracovním poměru nebo jiném obdobném pracovněprávním vztahu.

(3) V domovech-penziónech pro důchodce se poskytuje ubytování a základní péče.²¹⁾ Současně jsou ústavem vytvářeny podmínky pro rozvoj kulturního a společenského života a zájmové činnosti obyvatel ústavu. Podle možností ústavu a požadavků obyvatel domovů-penziónů pro důchodce lze obyvatelům poskytovat i další placené služby uvedené v příloze č. 7 této vyhlášky.

§ 93

Rozsah poskytované péče v ústavech

Při týdenním, denním a přechodným pobytem v ústavech se poskytuje v potřebném rozsahu péče tak jako ve stejném typu ústavu s celoročním pobytem s tím, že se při denním pobytu neposkytuje bydlení a při týdenním pobytu se neposkytuje bydlení ve dnech pracovního klidu. Přechodný pobyt v ústavu se poskytuje, jestliže občan, který jinak o umístěvaného občana pečuje, nemůže tuto péči z vážných důvodů poskytovat; doba přechodného pobytu v ústavu činí nejméně 14 dnů a nejvýše tři měsíce, pokud delší pobyt neodůvodňují zvlášť závažné důvody.

§ 94

Podmínky pro přijetí do ústavu

(1) Do ústavů se přijímají občané, kteří potřebují vzhledem ke svým sociálním poměrům a zdravotnímu stavu ústavní sociální péči. Zdravotní postižení podmiňující a vylučující přijetí do ústavu jsou uvedena v příloze č. 8 této vyhlášky.

(2) Občany, kteří jsou zletilí a nebyli zbaveni způsobilosti k právním úkonům, lze přijímat do ústavů jen s jejich písemným souhlasem, občany nezletilé a občany zbavené způsobilosti k právním úkonům, s písemným souhlasem jejich zákonného zástupce.

§ 95

Rízení o přijetí do ústavu

(1) Občané jsou přijímáni do ústavu na podkladě žádosti. Žádost podávají občané, kteří potřebují ústavní sociální péči, pokud zvláštní předpis nestanoví jinak;²²⁾ jde-li o nezletilé nebo občany zbavené způsobilosti k právním úkonům, jejich

zákonný zástupce. Řízení o přijetí může být zahájeno též z podnětu národního výboru, společenské organizace nebo zdravotnického zařízení. V případech, kdy soud nařídil ústavní výchovu nebo uložil ochrannou výchovu dítěte, nebo okresní národní výbor předběžně rozhodl o jeho okamžitém umístění do ústavu, dítě se přijme do ústavu na základě požadavku orgánu péče o děti příslušného okresního národního výboru.

(2) Národní výbor příslušný podle trvalého pobytu žadatele prošetří sociální a majetkové poměry a vyžádá dokumentaci o zdravotním stavu žadatele od příslušných orgánů státní zdravotní správy. Pokud tento národní výbor nespravuje ústav vhodný pro žadatele, zašle neodkladně žádost národnímu výboru, který takový ústav spravuje

(3) Pokud žadatel splňuje podmínky pro přijetí do ústavu a ve vhodném ústavu je volné místo, národní výbor, který tento ústav spravuje, rozhodne o přijetí žadatele; není-li ve vhodném ústavu volné místo, rozhodne o zařazení žádosti do pořadníku čekatelů.

(4) Národní výbor sestavuje pořadník čekatelů na umístění v ústavu podle naléhavosti umístění pro každý druh ústavu zvlášť. Při stanovení naléhavosti pořadí na umístění mají přednost

a) při přijímání do ústavu pro mládež nezletilí, u nichž soud nařídil ústavní výchovu nebo uložil ochrannou výchovu, nebo u nichž o okamžitém umístění do ústavu vydal předběžné rozhodnutí okresní národní výbor, a do ústavu pro mentálně postiženou mládež nezletilí, kteří nepříznivě ovlivňují vývoj sourozenců a kterým není možno poskytnout potřebnou pomoc v rodině,

b) při přijímání do ústavů pro dospělé občany účastníci odboje a pozůstalí manželé (manželky) po účastnících odboje, osamělí občané a příjemci pečovatelské služby, kteří vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nebo věku potřebují komplexní péči.

(5) Národní výbor, který spravuje ústav pro tělesně postiženou mládež, zřizuje v tomto ústavu odbornou pracovní skupinu, která posuzuje žádosti o přijetí do ústavu.

(6) Před rozhodnutím o přijetí občana z pořadníku národní výbor přešetří, zda se nezměnily okolnosti rozhodné pro přijetí do ústavu.

(7) V rozhodnutí o přijetí do ústavu určí národní výbor formu pobytu. Jestliže žadatel ve stanovené lhůtě bez vážného důvodu nenastoupí, bude zařazen do pořadníku čekatelů.

²¹⁾ § 129 vyhlášky FMPSV č. 149/1988 Sb.

²²⁾ § 157 odst. 2 vyhlášky FMPSV č. 149/1988 Sb.

§ 96

Nástup do ústavu

Přijaté žadatele vyzve k nástupu do ústavu národní výbor, který ústav spravuje, popřípadě ústav sociálních služeb nebo ústav, jestliže je mu tato činnost svěřená. Nástup do ústavu se oznámí žadateli nebo zákonnému zástupci alespoň týden předem; zároveň se mu oznámí, které doklady musí při nástupu v ústavu předložit a které věci si může do ústavu vzít. Národní výbor, popřípadě ústav sociálních služeb nebo ústav, který žadatele vyzve k nástupu do ústavu, požádá v případě potřeby místní národní výbor žadatelova trvalého pobytu, aby napomáhal při zajišťování záležitostí spojených s nástupem do ústavu.

§ 97

Pobyt obyvatel (svěřenců) mimo ústav

(1) Vedoucí ústavu může povolit na žádost obyvatele (zákonného zástupce) obyvateli ústavu pro dospělé a staré občany pobyt mimo ústav na dobu nepřesahující 28 dnů v kalendářním roce, ve výjimečných případech 42 dnů. Delší pobyt mimo ústav může povolit národní výbor, který ústav spravuje, nebo na základě jeho pověření okresní ústav sociálních služeb.

(2) Svěřencům v ústavech pro mládež může vedoucí ústavu na žádost jejich zákonných zástupců povolit pobyt mimo ústav během školních prázdnin bez omezení. U svěřenců umístěných na základě rozhodnutí soudu o nařízení ústavní výchovy nebo u svěřenců, o jejichž okamžitém umístění v ústavu předběžně rozhodl okresní národní výbor, lze povolit pobyt mimo ústav jen po předchozím souhlasu orgánů péče o děti národního výboru příslušného podle místa trvalého pobytu rodičů nebo občanů, u nichž se svěřenec zdržuje během přechodného pobytu mimo ústav. Pokud to nenarušuje vzdělávací proces, může vedoucí ústavu se souhlasem ředitele školy povolit pobyt mimo ústav svěřencům, kteří navštěvují školu, i mimo dobu školních prázdnin, nejvýše však v rozsahu 28 dnů. Pobyt mimo ústav svěřenců ústavů pro mentálně postiženou mládež mimo dobu školních prázdnin může povolit vedoucí ústavu nejvýše na dobu 28 dnů. Výjimku z těchto ustanovení může povolit národní výbor, který ústav spravuje, nebo na základě jeho pověření okresní ústav sociálních služeb.

(3) Ustanovení odstavců 1 a 2 se vztahují též na denní a týdenní pobyty.

§ 98

Přemístění obyvatel (svěřenců)

(1) Má-li být obywatel (svěřenec) přemístěn do jiného ústavu, toto opatření se s ním předem

projedná. Jde-li o nezletilé nebo o občany zbavené způsobilosti k právním úkonům, přemístění se předem projedná s jejich zákonným zástupcem. O přemístění do jiného ústavu vydává rozhodnutí národní výbor, který spravuje ústav, do kterého má být obyvatel (svěřenec) přemístěn, s výjimkou případů, je-li u nezletilého nařízena ústavní výchova nebo uložena ochranná výchova.

(2) Podobně se postupuje i při přemístění na jiné oddělení v rámci ústavu. V tomto případě se rozhodnutí nevydává.

(3) Obyvatel domova-penziónu pro důchodce může být přemístěn do jiného druhu zařízení sociální péče nebo státní zdravotní správy buď na základě jeho žádosti nebo na návrh vedoucího ústavu, zejména změní-li se zdravotní stav obyvatele.

§ 99

Ukončení pobytu v ústavu

(1) Pobyt v ústavu končí rozhodnutím národního výboru o ukončení pobytu obyvatele (svěřence) v ústavu na základě jeho žádosti nebo žádosti jeho zákonného zástupce, rozhodnutím o propuštění obyvatele (svěřence) z ústavu, rozhodnutím o přemístění do jiného ústavu nebo úmrtím.

(2) Obyvatel (svěřenec) ústavu může být propuštěn, jestliže i po opětovném napomenutí hrubě porušuje ústavní pořádek nebo jestliže další poskytování ústavní péče není účelné nebo potřebné. Pobyt obyvatele (svěřence) není možno v těchto případech ukončit, jestliže o něho není jinak řádně postaráno a je plně odkázán na pomoc společnosti.

(3) Postup při úmrtí obyvatele (svěřence) ústavu upravují zvláštní předpisy.²³⁾ Pohřeb zemřelého obyvatele (svěřence) ústavu zabezpečí ústav, pokud ho nezabezpečí nejbližší příbuzní nebo někdo jiný.

(4) Majetek zemřelého sepíše neodkladně vedoucí ústavu nebo jím pověřený pracovník za účasti dvou svědků a převezme do úschovy ústavu. Ústav podá státnímu notářství oznámení o úmrtí za účelem zahájení dědického řízení. Uschovaný majetek zemřelého obyvatele (svěřence) lze vydat jen na základě souhlasu státního notářství.

§ 100

Úschova cenných věcí v ústavu

(1) Ústav převezme do úschovy cenné věci, vkladní knížky a peněžní hotovosti (dále jen „cenné věci“) obyvatele (svěřence) ústavu, který o jejich převzetí požádá při nástupu do ústavu nebo během pobytu v něm; o převzetí cenných věcí vydá ústav potvrzení.

²³⁾ Vyhláška ministerstva zdravotnictví ČSR č. 19/1988 Sb., o postupu při úmrtí a pohřbeníctví.

(2) Cenné věci obyvatele (svěřence), který nemá způsobilost k právním úkonům, převezme ústav do úschovy na žádost jeho zákonného zástupce. Hrozí-li nebezpečí poškození, zničení nebo ztráty cenných věcí obyvatel (svěřenců), převezme je ústav do úschovy z vlastního podnětu a vyrozumí neodkladně zákonného zástupce obyvatele (svěřence).

(3) Cenné věci převzaté do úschovy se řádně označí tak, aby byla vyloučena jejich záměna, a vede se jejich evidence.

§ 101

Stravování v ústavech

Stravování v ústavech se poskytuje v souladu se zásadami správné výživy, s chledem na věk a zdravotní stav obyvatel (svěřenců) a jejich účasti na pracovní činnosti a podle stanovených stravovacích jednotek.²⁴⁾

§ 102

Poskytování osobního vybavení, drobných předmětů osobní potřeby a některých služeb

(1) Osobní vybavení (prádlo, šatstvo, obuv) a drobné předměty osobní potřeby ústav poskytuje při celoročním a týdenním pobytu obyvatelům, kteří nemají dostatečné vlastní prostředky na jejich nákup, s přihlédnutím k potřebám obyvatele, jeho zdravotnímu stavu a účasti na pracovní činnosti. Obdobně se postupuje při poskytování některých služeb (holení, stříhání vlasů, pedikúra).

(2) V ústavech pro mládež s celoročním pobytem se poskytuje osobní vybavení (prádlo, šatstvo, obuv) a drobné předměty osobní potřeby s přihlédnutím k potřebám svěřence.

(3) Osobní vybavení, drobné předměty osobní potřeby a některé služby se neposkytují obyvatelům (svěřencům) při denním nebo při přechodném pobytu v ústavech, svěřencům v ústavech pro mládež s týdenním pobytem a v domovech-penziónech pro důchodce.

(4) O rozsahu poskytování osobního vybavení, drobných předmětů osobní potřeby a některých služeb jednotlivým obyvatelům (svěřencům) rozhoduje vedoucí ústavu.

(5) Veškerá údržba a opravy osobního vybavení poskytovaného ústavem i vlastního osobního vybavení obyvatel (svěřenců) se hradí z prostředků ústavu.

(6) Vybavení hygienických zařízení zajišťuje vždy ústav s výjimkou zařízení, která jsou součástí obytných jednotek v domovech-penziónech pro důchodce.

(7) Vzorové sezuamy osobních vybavení, drobných předmětů osobní potřeby, lůžkovin a jiného textilu schvaluje na návrh okresního ústavu sociálních služeb nebo ústavu nezačleněného do okresního ústavu sociálních služeb národní výbor, který tyto ústavy spravuje.

§ 103

Kulturně zájmová činnost

Ústavy zajišťují kulturně zájmovou činnost obyvatel (svěřenců) v zájmu rozvoje jejich schopností, estetického cítění a zapojení do společenského života.

§ 104

Pomocné hospodářství a ústavní výroba

K rozvíjení dobrovolné pracovní činnosti obyvatel (svěřenců) ústavu lze zříditi pomocné hospodářství ústavu a ústavní výrobu.

§ 105

Pracovní a výchovně pracovní činnost

(1) V ústavech pro mládež se svěřenci zúčastňují výchovně pracovní činnosti do skončení povinné školní docházky. Za práci vykonávanou v rámci výchovně pracovní činnosti svěřencům nepřísluší odměna.

(2) Pracovní činnost mohou vykonávat v souladu s pracovněprávními předpisy obyvatelé ústavů pro dospělé občany a svěřenci ústavů pro mládež po skončení povinné školní docházky.

(3) Pracovní a výchovně pracovní činnost lze vykonávat při provozu ústavu nebo v jeho pomocném hospodářství.

(4) Vhodnost a rozsah výchovně pracovní a pracovní činnosti posuzuje lékař.

§ 106

Kulturní fond

(1) Kulturní fond určený ke zvýšení kulturní úrovně života v ústavu zřizuje nebo ruší v jednotlivých ústavech národní výbor, který ústav spravuje, po projednání s vedoucím ústavu a výborem obyvatel, je-li v ústavu zřízen. Fond spravuje výbor obyvatele, který používá jeho prostředků v dohodě s vedoucím ústavu. Není-li v ústavu výbor obyvatel, rozhoduje o použití prostředků fondu vedoucí ústavu v rozsahu pověření národním výborem.

(2) Do kulturního fondu plyne:

- a) 50 % čistého výnosu pomocného hospodářství a ústavní výroby,
- b) úhrada získaná za činnost vykonávanou v rámci výchovně pracovní činnosti,

²⁴⁾ Výnos MPSV ČSR ze dne 22. 6. 1987 čj. 431-2180-16. 6. 87 o stravovacích jednotkách v zařízení sociální péče (reg. částka 17/1987 Sb.).

c) čistý výnos z kulturních akcí pořádaných obyvateli (svěřenci) ústavu,

d) dobrovolné příspěvky od obyvatel (svěřenců) ústavu a jiných osob.

(3) Prostředky, které plynou do kulturního fondu, se soustřeďují u okresního ústavu sociálních služeb z ústavů, které jsou do něj začleněny. Z ústavů, které nejsou začleněny do okresního ústavu sociálních služeb se prostředky, které plynou do kulturního fondu, soustřeďují u národního výboru, který tyto ústavy spravuje, pokud ústav není samostatnou rozpočtovou organizací.

(4) O rozdělení prostředků soustředěných podle odstavce 3 pro kulturní fondy jednotlivých ústavů rozhoduje národní výbor, který spravuje ústavy, ze kterých byly prostředky soustředěny, nebo okresní ústav sociálních služeb, jestliže je touto činností pověřen s přihlédnutím k tomu, jak se na jejich tvorbě podíleli obyvatelé (svěřenci) jednotlivých ústavů. Dobrovolné příspěvky podle odstavce 2 písm. d) se přidělují vždy tomu ústavu, pro který byly dárce určeny.

(5) Prostředky kulturního fondu se používají k úhradě nákladů na kulturní péči o obyvatele (svěřence) ústavu, pokud tyto náklady nelze uhradit z rozpočtových prostředků ústavu. Z prostředků kulturního fondu lze nakoupit předměty neinvestiční povahy, které slouží k rozvoji pomocného hospodářství a ústavní výroby, a předměty investiční povahy, pokud slouží kulturní péči o obyvatele (svěřence) ústavu nebo jejich tělovýchovné a sportovní činnosti.

§ 107

Výbor obyvatel

Obyvatelé domovů důchodců, domovů-penzionů pro důchodce a ústavů pro dospělé občany tělesně nebo smyslově postižené se zúčastňují na uspořádání života v ústavu svými zástupci zvolenými do výboru obyvatel.

§ 108

Sdružení rodičů a přátel ústavu

Ústavům pro mládež napomáhají při plnění úkolů sdružení rodičů a přátel ústavu.

DÍL DRUHÝ

OSTATNÍ ÚČELOVÁ ZAŘÍZENÍ SOCIÁLNÍ PÉČE

Manželské a předmanželské poradny

§ 109

(1) Manželské a předmanželské poradny plní úkoly uvedené v § 11 a 12 této vyhlášky.

(2) Okresní národní výbory mohou zřizovat detašovaná pracoviště manželských a předmanželských poraden.

(3) Krajské manželské a předmanželské poradny, popřípadě okresní manželské a předmanželské poradny s krajskou působností poskytují též metodickou pomoc okresním manželským a předmanželským poradnám a podílejí se na zprostředkování vztahů mezi dětmi vhodnými k osvojení a ke svěření do pěstounské péče a občany vhodnými stát se osvojiteli nebo pěstouny.

§ 110

Pracovníci manželských a předmanželských poraden jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se dověděli při výkonu své činnosti, s výjimkou případů, sdělují-li údaje o skutečnostech se souhlasem osob, jichž se týká, popřípadě se souhlasem zákonného zástupce osoby zbavené způsobilosti k právním úkonům, nebo byla-li jim uložena zvláštním předpisem oznamovací povinnost.

§ 111

Manželské a předmanželské poradny spolupracují při plnění svých úkolů zejména s národními výbory, soudy, zdravotnickými zařízeními, školami a školskými zařízeními, s vědeckými a výzkumnými ústavami a zařízeními, socialistickými organizacemi a s hromadnými informačními prostředky.

Domovy pro matky s dětmi

§ 112

Domovy pro matky s dětmi poskytují osamělým matkám s malými dětmi a výjimečně též osamělým těhotným ženám, které se ocitly v obtížné životní situaci, ubytování, výchovnou a poradenskou péči, popřípadě jiné sociální služby, zejména pomoc při obstarávání zaměstnání, při umístění dětí v předškolních zařízeních a při řešení jejich bytových potřeb v součinnosti s příslušnými národními výbory, popřípadě socialistickými organizacemi, v nichž pracují.

§ 113

(1) Při rozhodování o přijetí do domova pro matky s dětmi rozhodne národní výbor též o výši úhrady za ubytování a základní péči poskytovanou matce a dítěti, popřípadě těhotné ženě.²⁵⁾ Přitom přihlédne též k jejich sociálně ekonomické situaci.

(2) O ukončení pobytu v domově pro matky s dětmi rozhodne národní výbor, který jej spravuje.

²⁵⁾ Výnos MPSV ČSR ze dne 23. 10. 1986 čj. 411-8625 o úhradě za ubytování a základní péči poskytovanou v domovech pro matky s dětmi (reg. částka 6/1987 Sb.).

je, zejména získá-li matka byt nebo opakovaně porušuje zásady socialistického soužití. Podle okolností případu dá tento národní výbor podnět příslušnému okresnímu národnímu výboru k zabezpečení další péče o její dítě.

Zvláštní zařízení pro výkon pěstounské péče

§ 114

(1) Zvláštní zařízení pro výkon pěstounské péče (dále jen „zařízení“) se zpravidla zřizuje v samostatném objektu. Obdobně jako v zařízení lze vykonávat pěstounskou péči ve vlastním bytě nebo rodinném domku pěstouna.

(2) Zařízení provozované ve více samostatných objektech soustředěných v jednom místě tvoří skupinové zvláštní zařízení pro výkon pěstounské péče; jejich součástí jsou i společné objekty a byty dalších pracovníků zařízení.

§ 115

(1) Pěstouny vykonávajícími pěstounskou péči v zařízení se mohou stát občané, kteří uzavřeli s národním výborem spravujícím zařízení dohodu o právech a povinnostech při výkonu pěstounské péče v zařízení. Výkon pěstounské péče počíná přijetím prvního dítěte do péče na základě rozhodnutí soudu o svěřením dítěte do pěstounské péče nebo o ustanovení tohoto občana opatrovníkem dítěte.

(2) Součástí dohody o výkonu pěstounské péče v zařízení je též způsob zániku práv a povinností plynoucích z této dohody, a to buď vzájemnou dohodou nebo zrušením dohody ze strany národního výboru, jestliže příslušný orgán rozhodl o výchově dětí jiným způsobem pro neplnění povinností pěstouna, popřípadě zrušením dohody ze strany pěstouna, jestliže se rozhodl vykonávat pěstounskou péči mimo zařízení.

§ 116

(1) K umístění dítěte do zařízení dochází na základě rozhodnutí soudu o svěřením do pěstounské péče nebo o ustanovení opatrovníka. V naléhavých případech může být do zařízení umístěno i dítě na základě předběžného opatření příslušného okresního národního výboru. Umístění dítěte z jiného okresu je třeba projednat s příslušným okresním národním výborem, který zařízení spravuje, a s pěstounem.

(2) Pěstoun a svěřené děti tvoří rodinnou skupinu. Počet dětí v rodinné skupině určí národní výbor, který zařízení spravuje. Zúčastněné národní výbory dbají, aby se v jedné rodinné skupině soustředili zejména sourozenci.

(3) Pokud splňují zletilé děti podmínky nároku na příspěvek na úhradu potřeb dítěte,⁹⁾ zůstávají i nadále v zařízení, dohodnou-li se o tom s pěstouny; další pobyt zletilého dítěte v zařízení je třeba dohodnout s národním výborem, který zařízení spravuje.

§ 117

Při péči o svěřené děti a při vedení domácnosti v rodinných skupinách se čtyřmi a více dětmi nebo při péči o tělesně, smyslově nebo duševně postižené děti poskytnou národní výbor pěstounovi trvalou výpomoc. Tuto výpomoc může zajistit i pečovatelskou službou, a to i osobami, jejichž pomoc a ošetření se jinak za pečovatelskou službu nepokládá. To platí obdobně při dočasné neschopnosti pěstouna pečovat o svěřené děti.

§ 118

(1) Národní výbor vybaví objekt zařízení s ohledem na potřeby dětí a rodiny. Přitom spolupracuje s občany, kteří byli vybráni k výkonu pěstounské péče v zařízeních.

(2) Národní výbor nese náklady spojené s opravami a údržbou objektu zařízení a jeho vybavení, jestliže přesahují 100 Kčs v jednotlivém případě. Pokud jde o vybavení zařízení lůžkovinami a jiným textilem, postupuje národní výbor obdobně jako při správě ústavů sociální péče. Při výkonu pěstounské péče za podmínek zařízení ve vlastním bytě (objektu) pěstouna se toto ustanovení týká jen předmětů, jimiž národní výbor byt (objekt) pěstouna vybavil.

(3) Národní výbor hradí jízdné pěstounům a jim svěřeným dětem při jejich cestách k vyřízení důležitých osobních záležitostí dětí v rozsahu a za podmínek jako vlastním pracovníkům.

(4) Okresní národní výbor může poskytnout pěstounovi v zařízení, který pečuje o čtyři a více svěřených dětí, peněžitý příspěvek na zakoupení motorového vozidla až do výše 30 000 Kčs. Uzavře přitom s pěstounem dohodu o vrácení příspěvku nebo jeho poměrné části v případě, že pěstoun přestane být do pěti let vlastníkem motorového vozidla, popřípadě přestane-li v této době vykonávat pěstounskou péči v zařízení.

§ 119

(1) Příjem rodinné skupiny tvoří příspěvek na děti svěřené do pěstounské péče, přídavky na děti (výchovné), popřípadě sirotčí důchod, dohodnutá výše úhrady poskytovaná pěstounem na stravu včetně společných poměrných nákladů na domácnost za něho a jeho příslušníky rodiny, úhrada za stravu poskytnutá osobami, které v zařízení přechodně pobývají a úhrada za stravu poskytovaná výdělečně činným dítětem. Na úhradu za stravu dítěte konajícího základní (náhradní) službu v ozbrojených silách, které má v zařízení trvalý pobyt, v době jeho pobytu v zařízení pěstounovi přispívá okresní národní výbor.

(2) Z příjmu rodinné skupiny uspokojuje pěstoun všechny potřeby svěřených dětí a hradí 10 % nákladů spotřeby elektrického proudu, plynu, pevných nebo tekutých paliv, jakož i náklady spojené s opravami a údržbou objektu zařízení a jeho vybavení, pokud v jednotlivém případě nepřesahují 100 Kčs, a náklady za telefonní hovory; 90 % nákladů spotřeby elektrického proudu, plynu, pevných a tekutých paliv a poplatků za telefonní přístroj hradí národní výbor. Obdobně se postupuje i při výkonu pěstounské péče ve vlastním bytě nebo rodinném domku pěstouna, s výjimkou nákladů spojených s opravami a údržbou rodinného domku.

§ 120

V zařízení má pěstoun spolu s manželem nárok na užívání jedné místnosti za úhradu.

§ 121

Po zániku práv a povinností plynoucích z výkonu pěstounské péče v zařízení je pěstoun povinen předat národnímu výboru objekt a jeho vybavení ve stavu odpovídajícím běžnému opotřebení a objekt opustit, nebude-li dohodnuto jinak.

§ 122

Stanice pečovatelské služby pro děti

(1) Stanice pečovatelské služby pro děti (dále jen „stanice“) jsou určeny pro soustředěný výkon pečovatelské služby pro děti ve věku od tří let do ukončení povinné školní docházky, o něž rodiče nebo jiné osoby odpovědné za jejich výchovu nemohou po přechodnou dobu pečovat. Ve stanicích se dětem poskytuje ubytování, stravování, zdravotní péče, výchova, pomoc při přípravě na školní vyučování, popřípadě též doprovod do školy nebo školní družiny, kterou děti navštěvují.

(2) Národní výbor, který stanici spravuje, ve svém rozhodnutí o poskytování služeb ve stanici určí i výši úhrady za tyto služby, přičemž přihlíží k sociálně ekonomickým poměrům rodiny. Výše úhrady za poskytnuté úkony pečovatelské služby se stanoví podle přílohy č. 1 této vyhlášky; úhrada za stravu se stanoví podle stravovacích jednotek platných pro ústavy sociální péče,²⁴⁾ přičemž za oběd se počítá 35 % celodenní stravovací jednotky. Maximální denní sazba za pobyt dítěte ve stanici činí 20 Kčs.

§ 123

Výcviková střediska a zařízení pro občany se změněnou pracovní schopností

(1) Do výcvikových středisek a zařízení pro občany se změněnou pracovní schopností, která zřizují a spravují krajské národní výbory, mohou být přijímáni i občané z krajů Slovenské socialistické republiky.

(2) Ve výcvikových střediscích a zařízeních pro občany se změněnou pracovní schopností zajišťují národní výbory přípravu pro pracovní uplatnění pro tyto občany, pokud tuto přípravu není možno zajistit v zařízeních organizací, popřípadě v organizacích přímo.

§ 124

Zařízení pro občany, kteří potřebují zvláštní pomoc

(1) Zařízení pro občany, kteří potřebují zvláštní pomoc, jsou sociálně výchovná zařízení pro občany, kteří v důsledku návyků pramenících z odlišného způsobu života v minulosti žijí v mimořádně obtížných poměrech.

(2) V zařízeních uvedených v odstavci 1 působí národní výroby na získání a upevnění základních sociálních, zdravotních, kulturních a společenských návyků a vytváření předpokladů pro společenskou integraci těchto občanů. U dětí a mládeže působí na prohloubení jejich socialistické výchovy, rozvoj zájmové činnosti, přípravu na budoucí povolání a na způsob života v rodině a společnosti.

(3) V těchto zařízeních národní výbory mohou pořádat sociálně zdravotní kurzy, popřípadě letní rekreačně výchovné tábory a další skupinové formy sociálně výchovného působení pro tyto občany.

(4) Pobyt v těchto zařízeních a poskytovaná výchovná péče jsou bezplatné.

§ 125

Zařízení pro občany společensky nepřízpůsobené

(1) Občanům společensky nepřízpůsobeným, kteří jsou bez přístřeší, zajišťují národní výbory ubytování zejména v ubytovnách pro jejich přechodný pobyt.

(2) V ubytovnách lze poskytnout krátkodobé, zpravidla nejvýše desetidenní ubytování. V případech hodných zvláštního zřetele může národní výbor povolit ubytování trvajícím déle.

(3) Výši úhrady za ubytování stanoví národní výbor s přihlédnutím k sociálně ekonomické situaci občana společensky nepřízpůsobeného.

§ 126

Kluby důchodců

(1) Posláním klubů důchodců je uspokojovat kulturní a společenské zájmy starých občanů a občanů těžce zdravotně postižených a poskytovat jim některé služby.

(2) Národní výbory a socialistické organizace mohou na výstavbu klubů důchodců sdružovat finanční prostředky.

(3) Národní výbory mohou na organizování

kulturně politických akcí, společné zájezdy, vy-
cházky a návštěvy kulturních a sportovních akcí
klubů důchodců přispívat z prostředků určených
na sociální péči

- a) na úhradu nákladů spojených s pořádáním
kulturně politické nebo společenské akce v ta-
kové výši, aby si účastníci hradili nejvíce 30 %
z celkových nákladů. Výši úhrady od důchod-
ců, kteří se podílejí na veřejné činnosti, práci
národního výboru nebo jsou sociálně potřební,
může národní výbor snížit, popřípadě od úhra-
dy upustit. Úhrada od účastníků akcí se však
nepožaduje u akcí pořádaných k oslavám vý-
znamných politických událostí,
- b) na úhradu občerstvení při příležitostech oslav
významných politických událostí ve výši
10 Kčs na účastníka.

(4) Odměňování předsedů správ klubů dů-
chodců, popřípadě jiných občanů za práce spojené
s vytápěním, úklidem nebo za jiné práce související
s provozem klubů důchodců se zabezpečuje v rá-
mci rozpočtových prostředků na ostatní osobní vý-
daje.

§ 127

Samostatné jídelny s vlastní kuchyní pro důchodce

(1) Samostatné jídelny s vlastní kuchyní pro
důchodce jsou zařízení sociální péče poskytující
stravování těm důchodcům, kterým nelze zabezpe-
čit stravování jinak.

(2) Národní výbor může určit v nezbytných
případech další okruh strážníků odkázaných na
stravování v zařízení uvedeném v odstavci 1.

§ 128

Zařízení pečovatelské služby pro staré občany a těžce zdravotně postižené občany

(1) Zařízení pečovatelské služby pro staré
občany a těžce zdravotně postižené občany zřizují
národní výbory podle místních podmínek.

(2) Zařízení pro denní pobyt starých občanů
zřízená v rámci pečovatelské služby (domovinky)
jsou určena pro staré a těžce zdravotně postižené
občany, kteří potřebují pomoc pečovatelské služby.
Do těchto zařízení se přijímají občané s částečně
omezenými fyzickými nebo psychickými schop-
nostmi, kteří však nebudou narušovat společné
soužití v něm. Po přijetí občana do zařízení pro
denní pobyt starých občanů se pečovatelská služba
v jeho domácnosti poskytuje jen výjimečně, a to
osamělým osobám. V zařízeních pro denní pobyt
starých občanů se poskytuje v pracovních dnech
v pracovní době péče, stravování a dohled. Přija-
tým občanům se vytvářejí podmínky pro jejich
zájmové činnosti a poskytují se jednoduché oše-
řovatelské úkony.

(3) Ve středisku osobní hygieny se příjem-
cům pečovatelské služby poskytuje hygienická
péče.

(4) Prádelny pečovatelské služby pro příjem-
ce slouží v případě, že není možné zabezpečit praní
jejich prádla jiným způsobem.

§ 129

Činnost a provoz účelových zařízení sociální
péče uvedených v § 109 až 128 této vyhlášky se
uskutečňuje podle provozních řádů vydaných ná-
rodními výbory.

DÍL TŘETÍ

OKRESNÍ ÚSTAVY SOCIÁLNÍCH SLUŽEB, KRAJSKÁ METODICKÁ STŘEDISKA SOCIÁLNÍ PÉČE

§ 130

Okresní ústavy sociálních služeb

(1) Okresní ústavy sociálních služeb (dále
jen „okresní ústavy“) jsou rozpočtovými organiza-
cemi spravovanými okresními národními výbory.

(2) Okresní ústavy řídí poskytování služeb
sociální péče těžce zdravotně postiženým občanům
a starým občanům zejména v zařízeních sociální
péče pro ně určených a zabezpečuje provoz těchto
zařízení po stránce ekonomické, technické a kád-
rově personální a organizaci jednotlivých činností
v zařízeních poskytovaných. Okresní ústavy dále
řídí a zabezpečují poskytování služeb sociální péče
po stránce ekonomicko-provozní v ostatních zaří-
zeních sociální péče, která poskytují služby sociál-
ní péče dalším skupinám občanů.

(3) Do okresních ústavů se začleňují zejména

- a) ústavy sociální péče, výcviková střediska a ji-
ná zařízení pro občany se změněnou pracovní
schopností,
- b) pečovatelská služba a zařízení pečovatelské
služby, kluby důchodců, samostatné jídelny
s vlastní kuchyní pro důchodce,
- c) manželské a předmanželské poradny, domo-
vy pro matky s dětmi, zvláštní zařízení pro
výkon pěstounské péče.

§ 131

Krajská metodická střediska sociální péče

(1) Krajská metodická střediska sociální péče
jsou zařízeními národních výborů, která zabezpe-
čují metodicko-odborné řízení a prohlubování čin-
ností všech ústavů sociální péče, popřípadě dalších
služeb sociální péče v kraji, zejména na úseku so-
ciálním a poradenském, pedagogicko výchovném a
psychologickém, zdravotnickém, kulturně zájmové
a pracovní činnosti, stravování a léčebné výživy,
organizace, provozu a ekonomiky služeb sociální
péče.

(2) V rámci své působnosti se krajská meto-

dická střediska sociální péče zejména podílí na plnění zásad a hlavních úkolů plánovitého řízení kadrového, personálního a sociálního rozvoje, zajišťují kontrolní činnost a usměrňují po stránce odborné rozvoj služeb sociální péče v kraji z hlediska racionalizace práce, hospodárného a efektivního využívání svěřených materiálních a finančních prostředků a pracovních sil.

(3) Na území hlavního města Československé socialistické republiky Prahy vykonává činnost krajského metodického střediska sociální péče Správa sociálních služeb Národního výboru hlavního města Prahy.

ČÁST TŘETÍ

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 132

Přechodné ustanovení

(1) Opakující se peněžité dávky přiznané před splátkou důchodu splatnou v říjnu 1988 se vyplácejí nadále ve stejné výši, jestliže ke změně sociálních poměrů důchodce nebo jeho rodiny došlo jen v důsledku zvýšení dávek důchodového zabezpečení podle § 146 až 157, 168 a 171 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, nebo přepočtení invalidního nebo částečného invalidního důchodu podle § 178 vyhlášky č. 149/1988 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení.

(2) Výše úhrady za poskytnutou pečovatelskou službu, která byla stanovena před 1 říjnem 1988, se v souvislosti se změnami uvedenými v odstavci 1 s výjimkou § 171 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, nezvyšuje.

§ 133

Zrušovací ustanovení

Zrušují se:

1. Vyhláška ministerstva práce a sociálních věcí 1988.

ČSR č. 130/1975 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon České národní rady o působnosti orgánů České socialistické republiky v sociálním zabezpečení, ve znění vyhlášek č. 109/1979 Sb., č. 4/1982 Sb., č. 18/1982 Sb., č. 142/1982 Sb. a č. 94/1984 Sb.

2. Směrnice ministerstva práce a sociálních věcí ČSR ze dne 28. 12. 1984 čj. 31-1110-12. 12. 1984 k výkonu státní správy na úseku sociální péče (reg. v částce 3/1985 Sb.), ve znění výnosu ze dne 22. 6. 1987 čj. 411-1110-16. 6. 1987 (reg. v částce 17/1987 Sb.).
3. Směrnice ministerstva práce a sociálních věcí ČSR ze dne 11. 5. 1981 čj. 431-3300-10. 2. 1981 o ústavní sociální péči (reg. v částce 20/1981 Sb.), ve znění směrnice ze dne 30. 10. 1984 čj. 413-8300-24. 4. 1984 (reg. v částce 29/1984 Sb.).
4. Směrnice ministerstva práce a sociálních věcí ČSR čj. 23-8722-1980 ke zřizování a provozu zvláštních zařízení pro výkon pěstounské péče (reg. v částce 10/1981 Sb.).
5. Směrnice Státního úřadu sociálního zabezpečení k provedení zákoníku práce v zařízeních sociálního zabezpečení čj. PMK 1161-24. 11. 1966 ze dne 4. 1. 1967 (reg. v částce 8/1967 Sb.).
6. Díl třetí a díl sedmý instrukce ministerstva práce a sociálních věcí ČSR čj. 23-1180-23. 6. 1980 ze dne 28. 7. 1980 k výkonu státní správy na úseku sociální péče (uveřejněné ve Věstníku vlády ČSR pro národní výbory, poř. č. 14/1980), ve znění instrukce ministerstva práce a sociálních věcí ČSR čj. 23-1180-4. 3. 1982 ze dne 18. 3. 1982 (uveřejněná ve Věstníku vlády ČSR pro národní výbory, poř. č. 3/1982).

§ 134

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. října

Ministr:

Prof. MUDr. Prokopec CSc. v. r.

Příloha č. 1 k vyhlášce č. 152/1988 Sb.

Úhrada za úkony pečovatelské služby
Odměny dobrovolným pracovníkům pečovatelské služby

- a) úhrada za úkony v rodinách s dětmi
 b) úhrada za úkony pro těžce zdravotně postižené občany a staré občany
 c) odměny dobrovolným pracovníkům pečovatelské služby

	Maximální částka denně v Kčs		
	a)	b)	c)
Úkony, kterými jsou zabezpečovány nezbytné životní potřeby:			
1. běžné úkony osobní hygieny	—	—	5
2. celková koupel včetně umytí vlasů v domácnosti příjemce	—	—	10
3. celková koupel včetně umytí vlasů ve středisku osobní hygieny	—	—	8
4. donáška nebo dovoz oběda nebo jiného teplého jídla	—	—	3
5. donáška uhlí, dřeva, vynesení popela za každých 15 kg	—	—	3
Další úkony:			
6. jednoduché ošetřovatelské úkony	5	5	5
7. práce spojené s udržováním domácnosti	7	7	7
8. příprava a uvaření oběda nebo večeře	8	8	8
9. nákupy a nutné pochůzky doprovod na vyšetření, doprovod dětí do mateřské školy	3	3	3
10. praní drobného osobního prádla, jeho žehlení a drobné opravy	5	5	5
11. výchovná práce s dětmi	7	neposkytuje se	7
12. dohled nad těžce postiženým dítětem	3/hod.	neposkytuje se	3 hod.
13. ošetření nohou (pedikúra)	neposkytuje se	5	5
14. obtížnost výkonu pečovatelské služby (byt ve třetím poschodí a výše bez výtahu, těžce dostupný terén, nevybavený byt, WC a voda nímno byt, obtížně zvládnutelný opatrovaný občan, praní velmi znečištěného prádla a jiné okolnosti ztěžující výkon pečovatelské služby)	—	—	3

Maximální částka denně v Kčs			
	a)	b)	c)
15. průvodcovská služba pro nevidomé na lékařské vyšetření a vyřizování úředních záležitostí	3	3	3
16. tlumočnická služba pro neslyšící při návštěvě lékaře a při vyřizování úředních záležitostí	neposkytuje se	25/hod.	25 hod.
17. noční služba od 22 hod. do 6 hod.			
— pohotovost s možností spánku	10	10	10
— služba spojená s prováděním ošetřovatelských úkonů	20	20	20
18. mimořádné úkony			
— praní velkého prádla, prádla značně znečištěného ve středisku osobní hygieny nebo v prádelně pečovatelské služby — úhrada i odměna dobrovolných pracovníků pečovatelské služby za 1 kg suchého prádla včetně jeho vyžehlení	5	5	5
— velký úklid, úklid po malířích nebo jiných řemeslnících apod.	10/hod.	10/hod.	10/hod.
19. zvýšení maximální denní částky:			
— za službu vykonávanou v den pracovního klidu	—	—	o 50 %
— za výkon služby u bacilonosiče	—	—	o 12 %

Příloha č. 2 k vyhlášce č. 152/1988 Sb.

Zdravotní postižení odůvodňující poskytnutí mimořádných výhod podle § 39 vyhlášky

(1) Mimořádné výhody I. stupně (průkaz TP) se přiznávají zejména v těchto případech postižení:

- a) anatomická ztráta jedné dolní končetiny od kloubu Lisfrankova (art. metatarso-tarsální) výše,
- b) podstatné funkční omezení jedné dolní končetiny (např. na podkladě těžké parézy),
- c) zkrácení jedné dolní končetiny přesahující 5 cm,
- d) pakloub kostí holenní,
- e) ztuhlost kolenního nebo kyčelního kloubu,
- f) stav po implantaci endoprotézy kyčelního nebo kolenního kloubu s dobrou nebo mírně porušenou funkcí operované končetiny,
- g) postižení cév dolní končetiny s těžkými trofickými změnami a se závažnou poruchou krevního oběhu, příp. varikózní komplex obou dolních končetin s obdobným postižením,
- h) záchvatová onemocnění spojená se ztrátou vědomí dostavující se alespoň několikrát měsíčně.

(2) Mimořádné výhody II. stupně (průkaz ZTP) se přiznávají zejména v těchto případech postižení:

- a) vrozené nebo získané defekty odpovídající stavům po amputaci v obou bércích nebo (u jednostranného postižení) v kloubu kolenním a výše,
- b) funkční ztráta jedné dolní končetiny, např. na podkladě úplného ochrnutí (plegie) této končetiny,
- c) současné amputační ztráty podstatných částí jedné dolní i horní končetiny,
- d) těžší funkčně významné parézy dvou končetin,
- e) pakloub stehenní kostí,
- f) stav po implantaci endoprotézy kyčelního nebo kolenního kloubu s výrazně porušenou funkcí operované končetiny,
- g) stavy po úrazech nebo nemocech páteře s následnými těžkými poruchami hybnosti,

- h) těžké obliterace tepen dolních končetin s výrazným funkčním a trofickým postižením,
- ch) těžké kyfoskoliózy spojené s kardiopulmonální nedostatečností,
 - 1) vady a nemoci srdce s prokázanou chronickou oběhovou nedostatečností trvajících i při kardiologické léčbě,
 - 2) úplná nebo praktická hluchota bez možnosti zlepšení naslouchacím přístrojem,
- k) objektivně prokázaná dechová nedostatečnost těžkého stupně,
 - 1) pokročilá stadia Bechtěrevovy nemoci (počínaje IV. stadiem).

(3) Mimořádné výhody III. stupně (průkaz ZTP/P) se přiznávají zejména v těchto případech postižení:

- a) anatomická nebo funkční ztráta dvou končetin,
- b) současné ztuhnutí páteře 1 velkých kloubů v konečném stadiu Bechtěrevovy nemoci,
- c) závažné mentální postižení stupně imbecility nebo idiocie,
- d) úplná nebo praktická slepota obou očí,
- e) úplná nebo praktická hluchota u dětí do skončení docházky do základní školy.

(4) U nemocí a vad neuvedených v této příloze, pokud podstatně omezují pohybovou nebo orientační schopnost, se funkční postižení porovnává s indikacemi uvedenými v odstavcích 1 až 3.

(5) Mimořádné výhody se přiznávají také mladistvým od 6 let.

(6) Dětem mladším 6 let se mimořádné výhody přiznávají výjimečně, jestliže jsou pro svůj dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav v soustavné péči specializovaného zařízení a musí-li tam být dopravováni denně, případně týdně, jsou-li ubytováni v internátě s týdenním provozem mimo místo svého trvalého pobytu.

Příloha č. 3 k vyhlášce č. 152/1988 Sb.

Mimořádné výhody pro těžce zdravotně postižené občany

(1) Mimořádné výhody I. stupně (průkaz TP):

- a) nárok na vyhrazené místo k sedění ve veřejných dopravních prostředcích pro pravidelnou hromadnou dopravu osob kromě autobusů a vlaků, v nichž je místo k sedění vázáno na zakoupení místenky,
- b) nárok na přednost při osobním projednávání jejich záležitostí, vyžaduje-li toto jednání delší čekání, zejména stání; za osobní projednávání záležitostí se nepovažuje nákup v obchodech ani obstarávání placených služeb ani ošetření a vyšetření ve zdravotnických zařízeních.

(2) Mimořádné výhody II. stupně (průkaz ZTP):

- a) výhody uvedené v odstavci 1,
- b) nárok na bezplatnou dopravu pravidelnými spoji místní veřejné hromadné dopravy osob (tramvajemi, trolejbusy, autobusy, metrem),

c) sleva poloviny jízdného ve druhé vozové třídě osobního vlaku a rychlíku ve vnitrostátní přepravě a v pravidelných vnitrostátních spojích autobusové dálkové dopravy.

(3) Mimořádné výhody III. stupně (průkaz ZTP/P):

- a) výhody uvedené v odstavcích 1 a 2,
- b) nárok na bezplatnou dopravu průvodce veřejnými hromadnými dopravními prostředky v místní a dálkové přepravě,
- c) u nevidomých nárok na bezplatnou přepravu vodícího psa, pokud je nedoprovází průvodce.

(4) Dále lze držitelům průkazu ZTP a ZTP/P poskytnout slevu poloviny vstupného na divadelní a filmová představení, koncerty a jiné kulturní a sportovní podniky. Při poskytování slevy držitelům průkazu ZTP/P se poskytne sleva poloviny vstupného i jejich průvodci.

Příloha č. 4 k vyhlášce č. 152/1988 Sb.

Zdravotní postižení odůvodňující poskytnutí příspěvků na úpravu bytu, úhradu za užívání bezbariérového bytu, koupi, celkovou opravu a úpravu motorového vozidla

Pro účely přiznání peněžitých příspěvků na úpravu bytu, úhradu za užívání bezbariérového bytu, koupi, celkovou opravu a úpravu motorového vozidla i pro účely zvýšení příspěvků se za těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí považují:

- a) amputační ztráta dolní končetiny v horní třetině stehna a výše,
- b) amputační ztráta obou dolních končetin v bérce a výše,
- c) úplná obrna (plegie) nebo těžké ochrnutí (těžká paresa) dvou končetin,
- d) ankylosa obou kyčelních kloubů nebo podstatné omezení hybnosti obou kyčelních kloubů pro těžké kontraktury v jejich okolí,
- e) ankylosa obou kolenních kloubů nebo podstatné omezení jejich hybnosti pro těžké kontraktury v okolí, v obou případech se značně nepříznivým postavením těchto kloubů,
- f) výjimečně obdobné těžké funkční poruchy na základě několika postižení pohybového systému,
- g) chondrodystrofie, pokud tělesná výška postiženého nepřesahuje 150 cm,
- h) anatomická nebo funkční ztráta končetiny.

Příloha č. 5 k vyhlášce č. 152/1988 Sb.

Příspěvek na provoz motorových vozidel a příspěvek na úhradu pojistného (nejvyšší výměra)**A. Jednostopá motorová vozidla
— motorové tříkolky a vozidla zn. Velorex**

Obsah válců	Příspěvek na provoz Kčs ročně	Příspěvek na úhradu pojistného Kčs ročně
do 50 ccm	1 150	12
nad 50 do 100 ccm	1 150	24
nad 100 do 350 ccm	1 150	48
nad 350 ccm	1 750	48

B. Automobily

Obsah válců	Příspěvek na provoz Kčs ročně	Příspěvek na úhradu pojistného Kčs ročně
do 500 ccm	1 750	60
nad 500 do 800 ccm	1 750	144
nad 800 do 1250 ccm	2 250	144
nad 1250 ccm	2 450	144

Příloha č. 6 k vyhlášce č. 152/1988 Sb.

Úhrada za rekreaci nepracujících důchodců**(1) Osamělý důchodce s vlastním důchodem**

Výše důchodu	Výše úhrady
do 1 200 Kčs	—
do 1 400 Kčs	20 % z ceny poukazu
do 1 600 Kčs	40 % z ceny poukazu
do 1 800 Kčs	60 % z ceny poukazu
do 2 000 Kčs	80 % z ceny poukazu
nad 2 000 Kčs	plná cena poukazu

(2) Manželská dvojice s celkovou výší důchodu

Výše důchodu	Výše úhrady
do 1 950 Kčs	—
do 2 300 Kčs	20 % z ceny poukazu
do 2 650 Kčs	40 % z ceny poukazu
do 3 000 Kčs	60 % z ceny poukazu
do 3 350 Kčs	80 % z ceny poukazu
nad 3 350 Kčs	plná cena poukazu

Příloha č. 7 k vyhlášce č. 152/1988 Sb.

Úhrady za další služby poskytované v domovech-penziónech pro důchodce

Druh služby	Výše úhrady
(1) Stravování	
a) ze zařízení sociální péče	podle výnosu MPSV ČSR ze dne 8. 9. 1987 o stravování pracovníků v zařízeních sociální péče a některých dalších občanů z kuchyní těchto zařízení [reg. v částce 21/1987 Sb.]
b) z jiného zařízení	ve výši, kterou tato organizace požaduje
<p>Za dopravu jídla do zařízení, případně za donášku jídla do obytných jednotek obyvatel (v nutných případech, kdy je omezená pohyblivost obyvatele) se úhrada nepožaduje.</p>	
(2) Praní a žehlení	
a) v zařízení sociální péče	nejvýše 5 Kčs za 1 kg suchého prádla
b) v jiném zařízení	ve výši, kterou tato organizace požaduje
<p>Za poskytnutí této služby je možno považovat i použití automatické pračky, je-li ve vybavení ústavu, včetně pracích prostředků. Za zprostředkování této služby a za dopravu prádla se úhrada nepožaduje.</p>	
(3) Úklid	
a) denní (nejméně 2X týdně)	podle velikosti a vybavení obytné jednotky a obtížnosti úklidu 1,50 Kčs až 3 Kčs
b) týdenní (1X týdně)	3 Kčs až 7 Kčs.
(4) Donášková a pochůzková služba	
příp. doprovod do zdravotnického zařízení	podle vzdálenosti, popřípadě váhy nákupu 1 Kčs až 3 Kčs.
(5) Služby	
a) kadeřník	
b) holič	podle platných ceníků.
c) pedikura	

Příloha č. 8 k vyhlášce č. 152/1988 Sb.

Zdravotní postižení podmiňující a vylučující přijetí do ústavů**A. Zdravotní postižení podmiňující přijetí do ústavů**

(1) Zdravotní stav, který odůvodňuje přijetí do ústavů pro tělesně postiženou mládež a tělesně postižené dospělé občany, je dán především poškozením motorických funkcí v kterémkoliv jejich složce, které činí postiženého částečně, převážně nebo úplně bezmocným nebo nesoběstačným, a kde není těžší postižení v psychické sféře.

Půjde zejména o tyto stavy:

- a) závažné vrozené vady ortopedického charakteru vyžadující použití zejména složitých ortopedických pomůcek,
- b) závažné vrozené vady a onemocnění neurologického charakteru s větším deficitem inervace, zejména motorické, v oblasti páteře, končetin a svěračů,
- c) závažné vrozené a trvalé defekty a vady chirurgického charakteru, operační léčbou neovlivněné nebo již neovlivnitelné a vyžadující speciální režim ošetřování,
- d) dědičná, systémová, metabolická a endokrinní onemocnění s postižením ústrojí nosného a pohybového i ústrojí nervového se značně omezenou funkcí, zčásti korigovatelnou ortopedickými pomůckami,
- e) stavy po úrazech nebo zánětech jakékoliv etiologie ortopedického nebo neurologického charakteru s těžší anatomickou a funkční poruchou, léčbou a rehabilitací již podstatněji neovlivnitelnou, včetně imobility,
- f) stavy po neurochirurgických a ortopedických operačních zákrocích, zejména s motorickým deficitem většího rozsahu, značně omezující nebo znemožňující sebeobsahu, včetně imobility,
- g) vrozené syndromy, postihující několik systémů se značným ztížením sebeobsluhy.

(2) Postižení, která odůvodňují přijetí do ústavů pro smyslově postižené dospělé občany, jsou taková postižení funkcí sensorických (především zraku a sluchu), která způsobují značné omezení nebo ztrátu orientace a běžného dorozumívání; tím činí postiženého zpravidla závislým na pomoci jiné osoby při některých nezbytných životních úkonech.

(3) Postižení, která odůvodňují přijetí do ústavů pro mentálně postiženou mládež a mentálně postižené dospělé občany, jsou taková, která způsobují omezení nebo ztrátu vzdělavatelnosti, popřípadě vychovatelnosti a vyžadují pomoc, zejména dohled jiné osoby, při některých hlavních nebo nezbytných životních úkonech.

B. Zdravotní postižení vylučující přijetí do ústavů

(1) Do ústavů pro tělesně, smyslově nebo mentálně postižené nelze přijmout takové občany, kteří sice podmínky pro přijetí splňují, avšak v době přijetí vyžaduje jejich zdravotní stav léčení v lůžkovém zařízení ústavu národního zdraví.

Jde zejména o tato zdravotní postižení:

- a) infekční a parazitární choroby všech druhů a stadií, při kterých nemocný může být zdrojem onemocnění,
- b) tuberkulóza, s výjimkou stadií P III a M III a dalších stabilizovaných a inaktivních forem; potvrzení vydá příslušný odborný lékař ústavu národního zdraví,
- c) zhoubné novotvary všech typů a lokalizací do tří let od skončení komplexní léčby, anebo v době podání žádosti o přijetí do ústavu byly komplexním vyšetřením zjištěny metastázy,
- d) psychóza a psychické poruchy, při nichž nemocný může ohrozit sebe i druhé, respektive jeho chování znemožňuje soužití s kolektivem,
- e) chronický alkoholismus a jiné závažné toxikomanie, pokud nedošlo k likvidaci návyku, což musí být doloženo potvrzením příslušného odborného lékaře-psychiatra ústavu národního zdraví, při respektování lhůt stanovených pokynem hlavního odborníka-psychiatra ministerstva zdravotnictví a sociálních věcí ČSR,
- f) choroby srdeční a cévní ve stadiu dekompenzace a jejich komplikace vedoucí k výraznému omezení hybnosti.

(2) Ve výjimečných případech může povolit výjimky z kritérií uvedených v odstavci 1 národní výbor, který o přijetí do ústavu rozhoduje.

(3) Do domovů důchodců nelze přijmout občany, jejichž zdravotní stav vyžaduje léčení a trvalé odborné ošetřování v lůžkovém zařízení ústavu národního zdraví.

- Jde zejména o následující zdravotní postižení:
- a) infekční a parazitární choroby všech druhů a stadií, při kterých nemocný může být zdrojem onemocnění,
 - b) tuberkulóza, s výjimkou stadií P III a M III a dalších stabilizovaných a inaktivních forem; potvrzení vydá příslušný odborný lékař ústavu národního zdraví,
 - c) pohlavní choroby v akutním stadiu; v chronickém stadiu jen na základě vyjádření příslušného odborného lékaře ústavu národního zdraví, které nesmí být v rozporu s předpisy hygienické služby,
 - d) zhoubné novotvary všech typů a lokalizací, pokud nebylo po komplexní léčbě dosaženo remise, a v době uvažovaného příjmu do domova důchodců byly zjištěny metastázy,
 - e) diabetes mellitus nekompenzovatelný standardní dietou a běžnými perorálními léky nebo inzulinem a při současném výskytu komplikací,
 - f) psychózy a psychické poruchy, při nichž nemocný může ohrozit sebe i druhé, respektive jeho chování znemožňuje klidné soužití v kolektivu,
 - g) chronický alkoholismus a jiné závažné toxikomanie, pokud nedošlo k likvidaci návyku a chování občana znemožňuje klidné soužití v kolektivu. Potvrzení vydá příslušný odborný lékař-psychiatrik ústavu národního zdraví, při respektování lhůt stanovených pokynem hlavního odborníka-psychiatra ministerstva zdravotnictví a sociálních věcí ČSR,
 - h) imbecilita a idiocie,
 - ch) roztroušená mozkomíšň skleróza, nebylo-li komplexní léčbou dosaženo dlouhodobé remise, nebo nejde-li o stabilizovanou formu; potvrzení vydá přednosta příslušného neurologického oddělení ústavu národního zdraví,
 - i) degenerativní nervové nemoci (amyotrofická laterální skleróza, bulbární paralýza, spinální heredoataxie, progresivní mozková a mozečková atrofie apod.), nebylo-li komplexní léčbou dosaženo dlouhodobé remise nebo nejde-li o stabilizovanou formu. Potvrzení vydá přednosta příslušného neurologického oddělení ústavu národního zdraví,
 - j) choroby srdeční ve stadiu dekompenzace spojené s výrazným omezením hybnosti a sebeobsluhy,
 - k) těžké trofické změny na končetinách cévního původu a ischemické změny na končetinách interní léčbou již neovlivnitelné a v gangrénozním stadiu,
 - l) selhávání dýchacích funkcí jakéhokoli původu spojené s výrazným omezením hybnosti a sebeobsluhy,
 - m) chronická onemocnění jater ve stadiu dekompenzace,
 - n) chronická onemocnění ledvin ve stadiu selhání,
 - o) chronické fistulující osteomyelitidy jakékoliv etiologie,
 - p) ireparabilní stavy po zlomeninách a luxacích, zejména dolních končetin a páteře s těžším omezením hybnosti,
 - r) stavy po amputacích s těžším omezením nebo znemožněním pohybu, při kterých nelze počítat s nošením protézy, respektive soběstačností s pomocí berlí nebo ovládáním vozíku pro invalidy,
 - s) postižení lokomočního aparátu jakéhokoli původu s těžším anatomickým a funkčním omezením a se značným ztížením sebeobsluhy,
 - t) stavy po poranění nebo operacích mozku, míchy, páteře s trvalou poruchou hybnosti, která značně omezuje sebeobsluhu,
 - u) postižení smyslových funkcí, zejména zraku a sluchu, která způsobují značné omezení nebo ztrátu orientace nebo běžného dorozumívání.
- (4) Ve výjimečných případech může povolit výjimku z kritérií uvedených v odstavci 3 národní výbor, který o přijetí do domova důchodců rozhoduje
- (5) Bactlonosiče lze přijmout do domova důchodců, jsou-li v něm vytvořeny podmínky požadované hygienickou službou příslušného národního výboru, o čemž musí být pořízen zápis, který se připojí k dokumentaci žadatele pro umístění do domova důchodců.
- (6) Pro přijetí do domova-penziónu pro důchodce platí stejná kritéria jako pro přijetí do domova důchodců, přičemž nelze do něho přijmout občana, jehož zdravotní stav trvale vyžaduje ošetření a obsluhu jinou osobou.

POZNÁMKY:

POZNÁMKY:

Vydavatel: Federální statistický úřad, Praha — **Redakce:** Tržiště 9, 118 16 Praha 1 - Malá Strana, telefon 53 36 86 — **Administrace:** Statistické a evidenční vydavatelství tiskopisů, n. p. (SEVT), Tržiště 9, 118 16 Praha 1 - Malá Strana, telefon 53 38 41-9 — Vychází podle potřeby — **Roční předplatné činí 80,- Kčs,** vybírá se v I. čtvrtletí a je stanoveno za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku. **Účet pro předplatné:** SBČs Praha 1, účet č. 19-706-011 — **Požadavky na předplatné,** na zrušení odběru a na změnu počtu odebraných výtisků pro nadcházející ročník uplatnit do 15. 11. kalendářního roku. **Změny adres se provádějí od následujícího čtvrtletí** — **Distribuce předplatitelům:** SEVT, n. p., Tržiště 9, 118 16 Praha 1 - Malá Strana, telefon 53 38 41-9, **jednotlivé částky lze na objednávku obdržet v obyčtovém středisku SEVT, Svatoslava 7, 140 83 Praha 4 - Nusle, telefon 43 36 15; za hotové v prodejnách SEVT: Praha 2, Bruselská 2, telefon 25 84 93 — Brno, Česká 14, telefon 265 72 — Karlovy Vary, Engelsova 53, telefon 268 95 a v prodejnách knihy: České Budějovice, Žižkovo nám. 25. — Teplice v Čechách, Leninova 15. — Jihlava, Komenského 16. — Gottwaldov, Murzinova 122. — Novinová sazba povolena poštou Praha 07, číslo 313 348 BE 53 Tisknou: Tiskárské závody, n. p., závod 2, Karmelitská 6, Praha 1 - Malá Strana — Dohledací pošta Praha 07**